

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI

— godišnje izvješće za 2015. godinu

Ulica grada Vukovara 68/III
10 000 Zagreb, Hrvatska
www.ipu.hr

SADRŽAJ

3 Uvodna riječ

6 Opći podaci o Institutu

9 Ljudski potencijali

16 Znanstveni projekti

28 Stručno-tehnički odjel

32 Transfer znanja i produktivnost

32 Objavljeni radovi

39 Znanstveni skupovi

47 Mobilnost

49 Nakladništvo

58 Autorske izložbe i suradnje

59 Urednički rad

60 Baze podataka i informacijski sustavi

61 Popularizacija znanosti

67 Edukativne aktivnosti

70 Financijski izvještaj

71 Impresum

Uvodna riječ

Pregled aktivnosti i rezultata rada Instituta za povijest umjetnosti u 2015. godini pokazuje da se unatoč sve suženijim finansijskim okvirima intenzitet djelovanja Instituta nije nimalo smanjio u odnosu na prethodnu godinu. U 2014. postavljeni su dobri temelji na kojima se stabilno ostvariva rad u 2015. godini. Tu u prvom redu mislim na četiri znanstvena projekta ugovorena s Hrvatskom zakladom za znanost (voditelji Lj. Kolešnik, M. Pelc, A. Plosnić Škarić i A. Šverko), koja su uspješno ušla u drugu godinu rada i nastavljaju se prema planiranoj dinamici. Budući da se podaci o razvoju istraživanja i rezultatima rada na svakom od navedenih projekata mogu lako naći na njihovim mrežnim stranicama, u ovom ih izješču nismo iscrpno predstavljali. Zato upućujem zainteresiranog čitatelja na odgovarajuće mrežne adrese svakog projekta. S druge strane, tu mislim i na razvoj karijere četvero mladih istraživača – doktoranada koji su dovršetkom natječaja iz 2014. započeli raditi na Institutu početkom 2015. godine. U tom smislu 2015. godina prošla je u znaku intenzivnog rada na projektima Hrvatske zaklade za znanost i odnosa s tom našom sada najvažnijom ustanovom za financiranje znanstvenog rada.

Istodobno, završen je posao na velikom projektu istraživanja barokne arhitekture Hrvatske koji je vodila Katarina Horvat-Levaj, a koji je rezultirao njezinom monumentalnom knjigom *Barokna arhitektura* u seriji izdanja *Povijest umjetnosti Hrvatske* (Naklada Ljevak,

Zagreb). Tijekom istraživanja i pripreme te značajne knjige za objavljivanje prikupljena je i obrađena znatna količina dokumentacijske građe (fotografije i nacrti) za to specifično i važno područje hrvatske povijesti umjetnosti, koja je sada pohranjena na Institutu.

Primjenjena istraživanja i elaborati pojedinih arhitektonskih spomenika i urbanih cjelina i dalje su važna djelatnost Instituta. Nastavljen je rad na istraživanju i dokumentiranju osječke Tvrđe, no prošle godine Institut je otvorio i plodnu suradnju s gradom Kastvom koja se ostvaruje kroz istraživanje srednjovjekovnih zidina i partera u staroj jezgri grada, kao i kroz studije i elaborate pojedinih spomenika.

U polju nakladništva Institut je nastojao održati redoviti tempo izlazaka svoja tri časopisa, po čemu ostaje vodećom nacionalnom ustanovom za diseminaciju i popularizaciju znanstvenih istraživanja u području povijesti umjetnosti. S druge strane, izdavanje znanstvenih zbornika i monografija stavlja nas pred sve veće finansijske poteškoće koje nastojimo premostiti suizdavaštvom. Nekoliko je publikacija u postupku za objavljivanje. Uvjeren sam stoga da će izješće o radu za 2016. godinu biti bogatije objavljenim knjigama, zbornicima i monografijama od ovoga izješća za 2015. koje navodi samo objavljivanje zbornika *Iso Kršnjavi – veliki utečnjatelj* (uredili Ivana Mance i Zlatko Matijević). Međutim, treba reći da taj zbornik zbog svoga opsega i složenosti

zaslužuje da bude posebno istaknut i na ovom uvodnom mjestu.

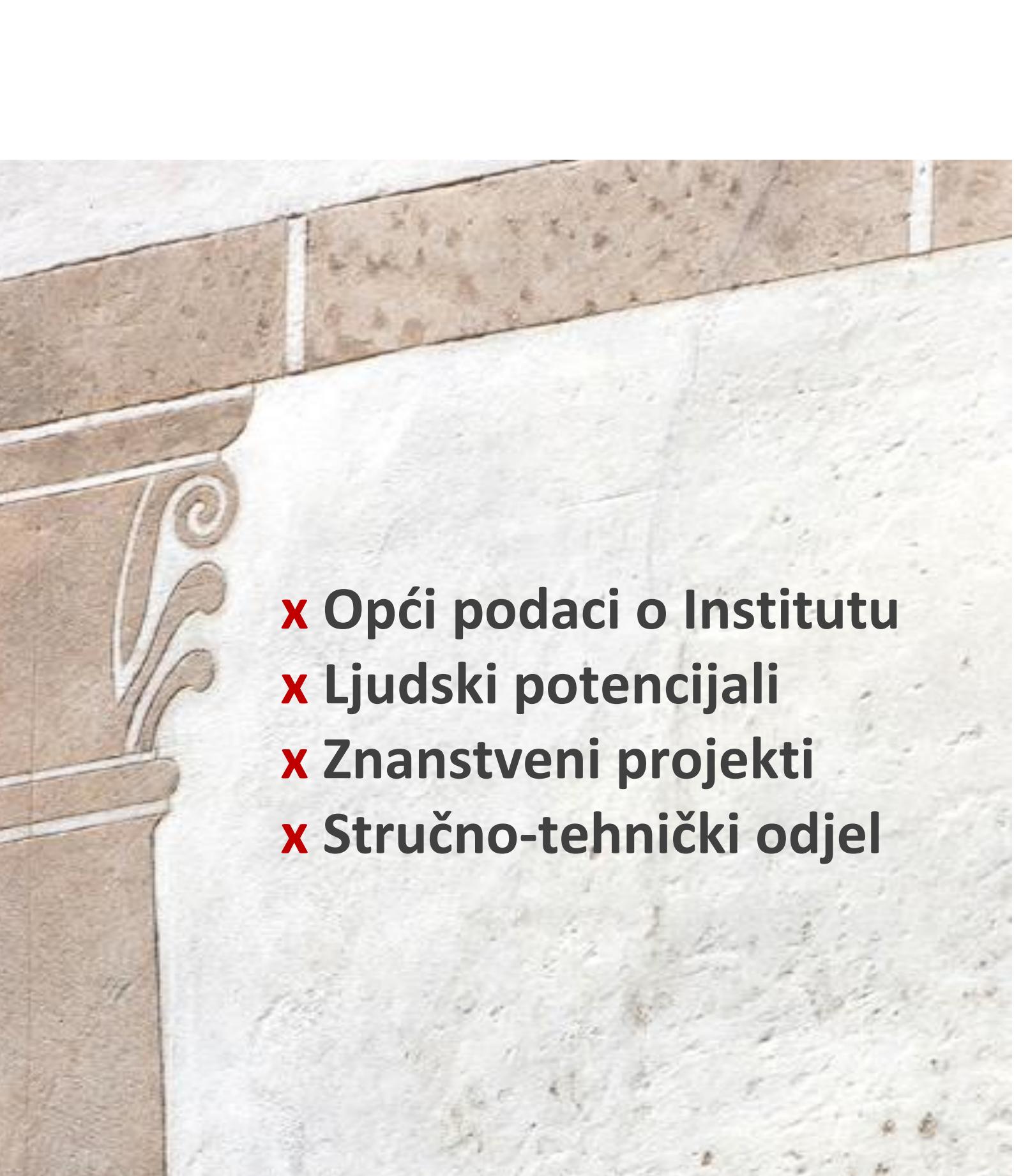
Iscrpni podaci o širokoj lepezi djelatnosti Instituta koji se javnosti podastiru ovim izvješćem govore o gustoj aktivnosti znanstvenika i svih ostalih zaposlenika Instituta. Izvješće očituje napore da se djelatnost Instituta uključi u međunarodne tokove na području povijesti umjetnosti sudjelovanjem znanstvenika u odgovarajućim projektima, organiziranjem znanstvenih skupova, participacijom znanstvenika na međunarodnim konferencijama itd. Treba posebno istaknuti da je prošla godina na stanovit način bila u znaku francuske kulture. Naime, u okviru programa međudržavne kulturne suradnje *Rendez-vous, festival Francuske u Hrvatskoj*, pripeđena su dva važna znanstvena skupa (*French artistic culture and post-war socialist Europe / Francuska umjetnička kultura i poslijeratna socijalistička Europa*, Lj. Kolešnik, i *Metafora prtljage – međunarodna konferencija o suvremenoj fotografiji*, S. Križić Roban) koja trebaju rezultirati odgovarajućim zbornicima radova. Istodobno, niz znanstvenika sudjelovao je u projektu *Connecting Art Histories Initiative* koji su organizirali The Getty Foundation i Harvard University, projektu koji je

povezao povjesnoumjetnička istraživanja istočnog Sredozemlja i njegova zaleđa. Na taj način znanstvenici Instituta, uz podršku stručnih suradnika, unatoč finansijskim restrikcijama, pridonose vidljivosti hrvatske kulture i znanosti i njihovu ravnopravnom uključivanju u internacionalne kulturne zemljovide.

Nažalost, ovaj uvod moram završiti konstatacijom da smanjivanje financiranja sve više sužava mogućnosti djelovanja, nabavu literature, opreme, terenski rad, odlaske na konferencije i sve druge aktivnosti znanstvene ustanove. To nije problem samo našeg Instituta nego i drugih sudionika u znanstvenoj infrastrukturi Republike Hrvatske. Preostaje nam jedino nada da će se negativan trend i pad državne potpore u financiranju znanosti zaustaviti i okrenuti u suprotnom smjeru u skladu s proklamiranim ciljevima državne strategije znanstvenog razvoja. **X**

dr. sc. **Milan Pelc**,
ravnatelj Instituta

-
- x Opći podaci o Institutu**
  - x Ljudski potencijali**
  - x Znanstveni projekti**
  - x Stručno-tehnički odjel**

Opći podaci o Institutu

Djelatnost Instituta

Institut za povijest umjetnosti središnja je znanstvena ustanova u Hrvatskoj koja provodi znanstvena i primjenjena istraživanja u području povijesti umjetnosti i pripadnim interdisciplinarnim područjima vezanim uz povijest umjetnosti, obavlja bibliotečno- dokumentacijsku i izdavačku djelatnost, sudjeluje u procesu visokog obrazovanja, znanstvenog osposobljavanja i obrazovanja odraslih, te promiče povijesti umjetnosti kao humanističku disciplinu važnu za razvoj društva. U okviru Instituta djeluje *Regionalni centar za umjetnost, kulturu i nove medije* koji povezuje srodne istraživačke ustanove u regiji. Institut je član *Međunarodnog udruženja znanstvenoistraživačkih instituta povijesti umjetnosti – RIHA* (International Association of Research Institutes in the History of Art).

Osim u sektoru znanosti, aktivnosti Instituta primjenjive su u nacionalnim i europskim politikama u sektoru kulture kroz razvoj kolaborativnih projekata među istraživačkim institucijama, nevladnim organizacijama, kulturnim organizacijama, umjetnicima, muzejima i dr., vodeći se ciljevima za očuvanje i promicanje kulturne raznolikosti.

Institut za povijest umjetnosti osnovan je odlukom Odsjeka za povijest umjetnosti i Odsjeka za arheologiju Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu 26. siječnja 1961. godine. Status samostalnog Instituta za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu stekao je odlukom Savjeta Sveučilišta u Zagrebu 13. lipnja 1968. godine. Upisan je u Upisnik znanstvenoistraživačkih organizacija pri Ministarstvu znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske te ima status javne ustanove čiji je osnivač Republika Hrvatska temeljem Zakona o ustanovama i Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Sjedište Instituta je u Zagrebu, Ulica grada Vukovara 68, a sjedište podružnice Instituta Centar Cvito Fisković je u Splitu, Kružićeva 7.

Rješenjem ministra znanosti, obrazovanja i sporta, od 12. prosinca 2005. godine, Institut je ovlašten za provođenje dijela postupka izbora u znanstveno zvanje za znanstveno područje: humanističke znanosti, znanstveno polje: povijest umjetnost. **x**

Ustroj Instituta za povijest umjetnosti

I ZNANSTVENOISTRAŽIVAČKI ODJEL

Znanstvenoistraživačke jedinice:

- za srednjovjekovnu umjetnost i urbanizam
- za graditeljsku baštinu 16. – 19. stoljeća
- za slikarstvo, kiparstvo i umjetni obrt 16. – 19. stoljeća
- za graditeljsku baštinu 19. – 20. stoljeća
- za modernu i suvremenu umjetnost
- za informacijske, komunikacijske i teorijske aspekte povijesti umjetnosti
- za umjetničku topografiju Hrvatske

Sastavnice:

- Podružnica Instituta za povijest umjetnosti – Centar Cvito Fisković u Splitu
- Regionalni centar za umjetnost, kulturu i nove medije

II STRUČNO-TEHNIČKI ODJEL

- arhitektonska služba i planoteka
- fototečna i fotografска služba
- bibliotečna i arhivska služba
- informacijsko-dokumentacijska služba

III UPRAVNO-RAČUNOVODSTVENI ODJEL

- upravno-administrativna služba
- računovodstvena služba
- služba za nakladništvo
- specijalna (pomoćna) služba

Tijela upravljanja

Ravnatelj Instituta

dr. sc. Milan Pelc, znanstveni savjetnik

Upravno vijeće Instituta

Upravno vijeće Instituta za povijest umjetnosti konstituirano je 23. travnja 2014. godine od pet članova, na mandat od dvije godine. Tijekom 2015. godine Upravno vijeće održalo je pet redovnih sjednica.

Članovi:

dr. sc. Frano Dulibić, izv. prof., Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, imenovan od ministra znanosti, obrazovanja i sporta – predsjednik Upravnog vijeća

Mary Novosel, dipl. novinarka, imenovana od ministra znanosti, obrazovanja i sporta

dr. sc. Petar Prelog, viši znanstveni suradnik, Institut za povijest umjetnosti, biran i imenovan od zbora zaposlenika Instituta

prof. dr. sc. Marina Vicelja Matijašić, Filozofski fakultet Sveučilišta u Rijeci, imenovana od ministra znanosti, obrazovanja i sporta

dr. sc. Ratko Vučetić, viši znanstveni suradnik, Institut za povijest umjetnosti, biran i imenovan od Znanstvenog vijeća Instituta

Znanstveno vijeće Instituta

Tijekom 2015. Znanstveno vijeće održalo je devet redovitih sjednica i jedan znanstveni kolegij.

Članovi:

dr. sc. Josip Belamarić

dr. sc. Darka Bilić

dr. sc. Tamara Bjažić Klarin

dr. sc. Katarina Horvat-Levaj

Sanja Horvatinčić, predstavnica osoba izabranih na suradnička radna mjesta

dr. sc. Ljiljana Kolešnik

dr. sc. Irena Kraševac

dr. sc. Sandra Križić Roban

dr. sc. Ivana Mance

dr. sc. Milan Pelc

dr. sc. Ana Plosnić Škarić

dr. sc. Petar Prelog

dr. sc. Daniel Premerl

dr. sc. Mirjana Repanić-Braun, predsjednica

dr. sc. Ana Šverko

akademik Radoslav Tomić

dr. sc. Ratko Vučetić

dr. sc. Vlasta Zajec

dr. sc. Danko Zelić

dr. sc. Andrej Žmegač, zamjenik predsjednice **x**

Ljudski potencijali

Ravnatelj Instituta:

dr. sc. Milan Pelc

Pomoćnica ravnatelja:

Ivana Haničar Buljan, dipl. ing. arh., rukovoditeljica Stručno-tehničkog odjela

Znanstvenoistraživački odjel (Zagreb):

Petra Batelja, mag. hist. art., stručna suradnica – doktorandica

Nikola Bojić, mag. hist. art., stručni suradnik – doktorand

dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, dipl. ing. arh., znanstvena suradnica (od kolovoza 2015. godine)

dr. sc. Katarina Horvat-Levaj, znanstvena savjetnica u trajnom zvanju

Sanja Horvatinčić, mag. hist. art., znanstvena novakinja/asistentica

dr. sc. Ljiljana Kolešnik, znanstvena savjetnica

dr. sc. Irena Kraševac, viša znanstvena suradnica

dr. sc. Sandra Križić Roban, znanstvena savjetnica

dr. sc. Ivana Mance, znanstvena suradnica

Matko Matija Marušić, mag. hist. art., stručni suradnik – doktorand

dr. sc. Ana Plosnić Škarić, znanstvena suradnica

dr. sc. Petar Prelog, viši znanstveni suradnik

dr. sc. Daniel Premerl, znanstveni suradnik

Iva Raič Stojanović, mag. hist. art., stručna suradnica – doktorandica

dr. sc. Mirjana Repanić-Braun, znanstvena savjetnica

Nina Šepić, mag. hist. art., znanstvena novakinja/asistentica, Rijeka (do ožujka 2015.)

dr. sc. Ratko Vučetić, viši znanstveni suradnik

dr. sc. Vlasta Zajec, viša znanstvena suradnica

dr. sc. Danko Zelić, znanstveni savjetnik

dr. sc. Andrej Žmegač, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju

Znanstvenoistraživački odjel (Split, podružnica):

dr. sc. Josip Belamarić, predstojnik podružnice, viši znanstveni suradnik, u znanstvenom zvanju znanstvenog savjetnika

dr. sc. Darka Bilić, znanstvena suradnica

dr. sc. Ana Šverko, dipl. ing. arh., znanstvena suradnica

akademik Radoslav Tomić, znanstveni savjetnik u trajnom zvanju

Stručno-tehnički odjel

— Arhitekti

Marko Ambroš, dipl. ing. arh., stručni suradnik u znanosti – arhitekt

Danijela Šapina, dipl. ing. arh., stručna suradnica u znanosti – arhitektica
Marijana Vojtić, dipl. ing. arh., stručna savjetnica u znanosti – arhitektica

— Fotograf i fotolaborant

Paolo Mofardin

— Knjižnica

Anita Katulić, dipl. knjižničarka, voditeljica knjižnice

— Dokumentarist

Irena Šimić, mag. hist. art., stručna suradnica u znanosti – dokumentaristica

— Informatičar

Sanja Kasa Klobučar, dipl. ing., viša stručna suradnica u znanosti – sistem administratorica

— Provedba projekata i javna komunikacija

Zlatko Uzelac, prof. povijesti umjetnosti i interdisciplinarnih studija, stručni suradnik u znanosti

Upravno-računovodstveni odjel

— Tajništvo

Nela Gubić, prof., voditeljica pododsjeka u upravno-računovodstvenoj službi

— Računovodstvo

Lida Matijević, voditeljica računovodstva

Irena Nenadić, univ. bacc. oec., viša stručna referentica – ekonomistica

— Tehnički i pomoći poslovi

Branka Marković, spremaćica

Igor Pavlek, ekonom

Stručno osposobljavanje bez zasnivanja radnog odnosa

— u trajanju od 12 mjeseci, veljača 2015. – veljača 2016.

Marija Borovičkić, mag. hist. art., stručna suradnica – istraživačica, Zagreb

Sanja Sekelj, mag. hist. art., stručna suradnica – istraživačica, Zagreb

Ivana Tadić, mag. hist. art., stručna suradnica – istraživačica, Split

Stručna praksa

Alice Gröper-Šajber, studentica Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Martina Unger, studentica Arhitektonskog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu

Volonterski studentski rad

— u razdoblju od ožujka do svibnja 2015.

Martina Petrović, obrada fotoarhiva Branko Balić

Palmira Krleža, obrada baze podataka studija i elaborata Instituta

Martina Gavran, obrada baze podataka studija i elaborata Instituta

Matej Mihalić, suradnja na terenskim istraživanjima i obrada baze podataka u planoteci

Zaslužni znanstvenici

dr. sc. Željka Čorak – umirovljena zasluzna znanstvenica – emerita
akademik Tonko Maroević, umirovljeni zasluzni znanstvenik – emeritus
dr. sc. Diana Vukičević Samaržija, umirovljena zasluzna znanstvenica – emerita

Članovi upravnih i savjetodavnih tijela u znanosti

- dr. sc. Katarina Horvat-Levaj, članica Nacionalnog vijeća za znanost, visoko obrazovanje i tehnološki razvoj Republike Hrvatske, imenovana odlukom Hrvatskog sabora, od 11. 4. 2014.
- dr. sc. Ljiljana Kolešnik, članica Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju Republike Hrvatske, imenovana odlukom Hrvatskog sabora, od 6. 6. 2014.
- dr. sc. Katarina Horvat-Levaj, zamjenica predsjednika Matičnog odbora za područje humanističkih znanosti, polja povijesti, povijesti umjetnosti, arheologije, znanosti o umjetnosti, etnologije i antropologije, u sazivu 2013. – 2017. godine
- dr. sc. Andrej Žmegač, član Stalnog odbora za humanističke znanosti Hrvatske zaklade za znanost
- dr. sc. Josip Belamarić, član Hrvatskog vijeća za kulturna dobra Ministarstva kulture RH
- dr. sc. Milan Pelc, član savjetodavnog Povjerenstva za znanstvene skupove i znanstvene udruge Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta RH, i Odbora za vrednovanje Znanstvenog centra izvrsnosti pri Agenciji za znanost i visoko obrazovanje
- dr. sc. Irena Kraševac, predstavnica Hrvatske u CIHA-i – Comité international d'histoire de l'art

Razvoj karijere asistenta

Asistentica **Sanja Horvatinčić**, polaznica doktorskog studija Humanističke znanosti Filozofskog fakulteta u Zadru i suradnica na istraživačkom projektu ARTNET (mentorica i voditeljica projekta dr. sc. Ljiljana Kolešnik), u 2015. godini obavila je dodatna terenska istraživanja nužna za finalnu sistematizaciju kataloških priloga disertaciji (Rijeka, Jasenovac, Beograd i dr.) te je nizom terenskih istraživanja i fotografiskih snimanja prikupila priloge za bazu podataka radnog naziva *Spomenici Narodnooslobodilačke borbe, radničkog pokreta i socijalističke revolucije na tlu Hrvatske, 1945. – 1990.* u sklopu izrade doktorske disertacije.

Razvoj karijera mladih istraživača

Temeljem natječaja Hrvatske zaklade za znanost „Projekt razvoja karijera mladih istraživača – izobrazba novih doktora znanosti“ Institut je u 2015. godini zaključio ugovore o radu na razdoblje od dvije godine s četiri nova doktoranda koji su upisani na doktorske studije.

Na radnom mjestu stručnog suradnika u sustavu znanosti i visokog obrazovanja – doktoranda, u području humanističkih znanosti, zaposleni su:

- **Petra Batelja**, magistra portugalskog jezika i književnosti i magistra povijesti umjetnosti, iz Jastrebarskog, na projektu *Visual Arts and Communication of Power in the Early Modern*

Period (1450-1800): Historical Croatian Regions at the Crossroads of Central Europe and the Mediterranean, mentorica doktorandice je dr. sc. Mirjana Repanić-Braun. Upisana je na poslijediplomski sveučilišni doktorski studij povijesti gdje joj izradu interdisciplinarne doktorske disertacije mentorira dr. sc. Marino Manin. U protekloj je godini obavila kraća istraživanja u Londonu, Puli i Sisku; sudjelovala je na znanstvenom skupu u Sisku te napisala dva kraća teksta za domaće časopise. Održala je predavanje o naslijeđu talijanske umjetnosti na Jadranu u sklopu nastave na preddiplomskom studiju povijesti na Hrvatskim studijima te je sudjelovala u osmišljavanju koncepta izložbe tradicijskog nakita koju je organizirala lokalna udruga iz Jastrebarskog.

– **Nikola Bojić**, magistar muzeologije i upravljanja baštinom i magistar povijesti umjetnosti, iz Splita, na projektu *Modern and Contemporary Artist Networks, Art Groups and Art Associations: Organisation and Communication Models of Artist Collaborative Practices in the 20th and 21st Century*, mentorica doktoranda je prof. dr. sc. Ljiljana Kolešnik. Upisan je na poslijediplomski sveučilišni doktorski studij Humanističke znanosti, modul Povijest umjetnosti Filozofskog Fakulteta Sveučilišta u Splitu. Kao gostujući urednik, koncipirao je i uredio 96. izdanje časopisa *Život umjetnosti* s temom *Od teritorija do specifičnog mjesta*. Uključen je u međunarodnu platformu i radionicu *Actopolis* (Goethe Institut i Urbane Künste Ruhr) koja okuplja arhitekte, urbaniste, umjetnike i teoretičare oko pitanja urbanizacije i javnog prostora. Sudjelovao je u nastavi u sklopu diplomskog kolegija *Tumačenje modernizma – koncepti i značenja* kojeg vodi dr. sc. Lj. Kolešnik te je sudjelovao na konferenciji *Crossroads: East and West / Cultural contacts, transfers and interchanges between East and West in the Mediterranean*.

– **Matko Matija Marušić**, magistar povijesti umjetnosti, iz Zagreba, na projektu *Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum. Visualizing Development of the Late Medieval Urban Fabric*, mentor doktoranda je dr. sc. Danko Zelić. Upisan je na poslijediplomski sveučilišni doktorski studij medievistike na Filozofском fakultetu Sveučilišta u Zagrebu. Pod mentorstvom dr. sc. Danka Zelića radi na analizi izvora *Venditionis Cancellarie* iz Državnog arhiva u Dubrovniku te na doktorskom radu. U protekloj je godini boravio na kraćem istraživanju u knjižnicama u Rimu, sudjelovao je na dva terenska rada u Dubrovniku, s izlaganjem je sudjelovao na tri konferencije i objavio jedan izvorni znanstveni rad. Zimski semestar druge godine doktorskog studija proveo je na razmjeni na Sveučilištu u Pisi.

– **Iva Raič Stojanović**, magistra engleskog jezika i književnosti i magistra povijesti umjetnosti, iz Zagreba, na projektu *Dalmatia – a destination of European Grand Tour in 18th and 19th Century*, mentorica doktorandice je dr. sc. Irena Kraševac. Upisana je na poslijediplomski doktorski studij povijesti umjetnosti na Filozofском fakultetu Sveučilišta u Zagrebu, gdje izrađuje disertaciju pod mentorstvom dr. sc. Marka Špikića i dr. sc. Irene Kraševac. U svrhu istraživanja u nekoliko je navrata boravila u Šibeniku i Splitu. S voditeljicom projekta dr. sc. Anom Šverko zbog istraživanja na projektu boravila je u Rimu te je poхађala Attingham Summer School u Londonu. Sudionica je i suorganizatorica konferencije *Discovering Dalmatia*

te suradnica i izvršna urednica na kronogeografskoj bazi grand-turizma u Dalmaciji u 18. i 19. stoljeću. Članica je uredništva časopisa *Peristil* Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske.

Izbori na radna mjesta

dr. sc. Sandra Križić Roban, izbor na znanstveno radno mjesto znanstvene savjetnice, od 15. 10. 2015.

dr. sc. Mirjana Repanić-Braun, prvi reizbor na znanstveno radno mjesto znanstvene savjetnice, od 15. 10. 2015.

dr. sc. Danko Zelić, prvi reizbor na znanstveno radno mjesto znanstvenog savjetnika, od 15. 10. 2015.

Novo zaposleni djelatnici Instituta

dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, dipl. ing. arh., znanstvena suradnica, od 1. 8. 2015., ugovor o radu na neodređeno vrijeme

Petra Batelja, mag. hist. art., stručna suradnica – doktorandica, od 1. 1. 2015.

Nikola Bojić, mag. hist. art., stručni suradnik – doktorand, od 1. 1. 2015.

Matija Matko Marušić, mag. hist. art., stručni suradnik – doktorand, od 1. 1. 2015.

Iva Raič Stojanović, mag. hist. art., stručna suradnica – doktorandica, od 1. 1. 2015.

Nagrade i priznanja

Matija Matko Marušić

– dobitnik nagrade „Radovan Ivančević“ Društva povjesničara umjetnosti Hrvatske za najbolji diplomski rad za 2014. godinu

Profesionalni razvoj, stručna usavršavanja, osposobljavanja, obrazovanja, treninzi i stipendije

Znanstveni odjel

Petra Batelja

– istraživanje u vojnim muzejima – Imperial War Museum, Firepower Royal Artillery Museum, National Army Museum, London, Engleska, svibanj 2015.

Josip Belamarić

– rad u arhivi na korespondenciji Rebecce West koja se čuva na Yale University, a izravno se tiče njezina boravka 1936. u predratnoj Jugoslaviji na osnovi kojeg je nastala njezina poznata knjiga *Black Lamb and Grey Falcon*, Yale University i Metropolitan Museum of Art, New York, SAD, 17. – 20. 1. 2015.

– drugi istraživački seminar *From Riverbed to Seashore – Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period*, Getty Foundation, Connecting Art Histories Programme, Harvard University – SAD, 19. 1. – 4. 2. 2015., Josip Belamarić u svojstvu profesora te Darka Bilić, Daniel Premerl i Ana Šverko kao suradnici; nastavak istraživačkog seminara u Bukureštu, New Europe College, s polaznim etapama u Istanbulu i Sofiji, 8. – 24. 6. 2015.

Nikola Bojić

– međunarodna radionica *Actopolis* u Oberhausenu (Njemačka), u organizaciji Goethe Instituta i Urbane Künste Ruhr, rujan – listopad 2015.

Sandra Križić Roban

– istraživanje poslijeratne francuske fotografije s naglaskom na autorima koji su boravili i snimali na području bivše Jugoslavije; rad u arhivu Fondacije Henri Cartier-Bresson i Fondacije Riboud, u knjižnicama Maison de la photographie, Bibliothèque Kandinsky. Izravan rad s autorima (Thierry Girard, Jean Marc Tingaud i Jacques Defert). Rezultati istraživanja usuglašeni su s temom međunarodne konferencije koja se u sklopu programa *Rendez-vous, festival francuske u Hrvatskoj*, održala u Zagrebu (30. 6. – 1. 7. 2015), Pariz, Francuska, 19. – 31. 3. 2015.

Matko Matija Marušić

– istraživanje u Nacionalnoj knjižnici (*Biblioteca nazionale centrale di Roma*) i *Biblioteca di archeologia e storia dell'arte* (Palazzo Venezia), Rim, 7. – 10. 4. 2015.
– seminar *Seminario di formazione in storia religiosa e studi francescani*, stipendija Međusveučilišnog centra za franjevačke studije (Centro Interuniversitario di Studi Francescani), Assisi, Italija, 23. 6. – 5. 7. 2015.

Iva Raič Stojanović

– Attingham Summer School, The Attingham Trust, London, Engleska, 2. – 24. 7. 2015.

Andrej Žmegač

– RIHA workshop, Rim, 7. – 8. 10. 2015.

Stručni odjel

Marko Ambroš, Ivana Haničar Buljan, Danijela Šapina i Marijana Vojtić pohađali su tečaj o GIS aplikaciji *AutoCAD Map* s ciljem primjene stečenih znanja u digitalnom mapiranju i izradi tematskih karata vezana uz tekuća istraživanja (Dubrovnik, Kastav i Osijek), 6. – 7. 10. 2015.

Ivana Haničar Buljan i Marko Ambroš sudjelovali na međunarodnoj konferenciji *Očuvanje i unapređenje istorijskih gradova* u Sremskim Karlovcima uz stručni obilazak Beograda, Novog Sada, Subotice i Sombora, 14. – 16. 5. 2015.; međunarodna konferencija *Međunarodni utjecaji na jugoslavensku arhitekturu 1945. – 1990.*, Ljubljana, 5. 11. 2015.

Sanja Kasa Klobučar je tijekom 2015. pohađala radionice na SRCU za EDU IT Pro: povezivanje sustava Office 365 i AAI@EduHr: iskustvo iz prakse iz perspektive jedne ustanove, 17. 12. 2015.; Windows 10 novosti, 11. 9. 2015.; Hibridni oblak na Microsoft način, 13. 3. 2015.; Virtualizacija u malim IT sustavima – migracija iz fizičkog u virtualno okruženje, 23. 2. 2015.; te radionice u Microsoft HR: Azure backup – jednostavan i pouzdan servis, 9. 9. 2015., i MC Azure – Infrastructure treningu, 22. 12. 2015.

Anita Katulić sudjelovala je na dvije radionice u Centru za stalno stručno usavršavanje pri NSK: *Bibliometrijske usluge knjižnica 2 – metrički pokazatelji o časopisima*, NSK–CSSU, 26. 5. 2015., i *Znanstvena zastupljenost i citiranost*, NSK–CSSU, 14. 10. 2015. te na projektu *International librarian network*, kolovoz – prosinac 2015.

Irena Šimić sudjelovala je na Godišnjem savjetovanju o autorskom i srodnim pravima, HDAP–ALAI, MSU, Zagreb, 26. – 27. 11. 2015.

Upravno računovodstveni odjel

Djelantice su polazile tri stručna seminara iz područja proračunskog planiranja, finansijskog izvještavanja, evidencije o radnom vremenu i obračuna plaća, u organizaciji Hrvatske zajednice računovođa i finansijskih djelatnika, veljača, svibanj i rujan 2015., radionice *Tribina srijedom* u organizaciji Udruge računovođa i finansijskih djelatnika (L. Matijević, I. Nenadić i N. Gubić) te program redovitog usavršavanje u području javne nabave i radionica, 20. 2. 2015., u organizaciji Tim4Pin za savjetovanje d.o.o. (N. Gubić). **x**

Znanstveni projekti

Nacionalni kompetitivni znanstveni projekti

Istraživački projekti (IP-11-2013) u okviru programa Hrvatske zaklade za znanost

1 Modern and Contemporary Artist Networks, Art Groups and Art Associations: Organisation and Communication Models of Artist Collaborative Practices in the 20th and 21th Century / Moderne i suvremene umjetničke mreže, grupe i udruženja: organizacijski i komunikacijski modeli suradnih umjetničkih praksi u 20. i 21. stoljeću

The screenshot shows the homepage of ARTNET. At the top left is the logo "ARTNET". To its right is the text "ART GROUPS, ART ASSOCIATIONS AND COLLABORATIVE ART PRACTICES IN THE 20th AND 21st CENTURY". At the top right is the HZZ logo. Below this is a horizontal banner featuring several historical documents and photographs from the early 20th century. At the bottom of the page is a navigation menu with links: ABOUT, METHODOLOGY, BLOG, RESTRICTED TEAM AREA, CONTACT, IMPRESSUM, and a red "HR" button.

Akronim: ARTNET

Šifra projekta: 6270

Trajanje projekta: rujan 2014. – rujan 2018.

Službena stranica: <http://www.art-net-hrzz.org/>

Voditeljica projekta: dr. sc. Ljiljana Kolešnik

Suradnici: dr. sc. Petar Prelog, dr. sc. Irena Kraševac, dr. sc. Jasna Galjer, dr. sc. Tamara Bjažić Klarin, dr. sc. Željka Tonković, dr. sc. Dalibor Prančević, dr. sc. Artur Šilić, Sanja Horvatinčić, Ivana Meštrov, Nikola Bojić, Irena Šimić, Paolo Mofaradin

Tema istraživanja na ovome projektu jesu modeli komunikacije i organizacije umjetničkih mreža, umjetničkih udruženja, grupa i ostalih oblika suradničkih načina umjetničkog djelovanja u 20. i 21. stoljeću, onako kako ih susrećemo u hrvatskoj umjetnosti toga razdoblja. Polazna hipoteza projekta jest ta da mrežni i kolaborativni oblici umjetničkog povezivanja čine osnovu najintenzivnijih oblika internacionalne, transnacionalne, regionalne i prekogranične kulturne razmjene u modernoj i suvremenoj umjetnosti, a zbog podudarnosti organizacijskih i komunikacijskih modela u njihovoј pozadini. Cilj je projekta definirati, opisati i objasniti te modele u terminima istraživačkih uzoraka, primjenjivih na slične likovne fenomene u svim europskim (i izvaneuropskim) sredinama, te pritom dokazati i tezu da je stupanj raznolikosti

mrežnih i kolaborativnih umjetničkih praksi u određenoj zajednici i u određenom povijesnom trenutku proporcionalan dinamici i obujmu njezine participacije u međunarodnoj i interkulturnoj razmjeni. Materijalnu osnovu istraživanja čini komparativna analiza mrežnih i kolaborativnih praksi hrvatske moderne i suvremene umjetnosti kojima se pristupa uzimajući u obzir mijene umjetnički poetika, konvencije socijalnih interakcija, kao i dostupnost određenih medija masovnih komunikacija i načine njihove upotrebe – kako u umjetnosti tako i u društvenim praksama 20. i 21. stoljeća. S obzirom na kompleksnost predmeta istraživanja, jedan od zadataka na ovome projektu jest i razvoj odgovarajuće interdisciplinarnе metodološke aparature, temeljene na znanjima i analitičkim oruđima povijesti umjetnosti, sociologije i informacijskih znanosti.

U 2015. godini dovršen je konceptualni i logički model CAN_IS baze podataka kao osnove za razvoj novih kognitivnih alata primjenjivih u širokom području digitalne humanistike; održane su četiri radionice prijenosa znanja sa stranim suradnicima; provedena su dodatna terenska kvalitativna i arhivska istraživanja u Zagrebu, Beogradu, Rijeci, Veneciji, Beču i Kopenhagenu; projekt je široj publici predstavljen na javnim izlaganjima u sklopu Dana otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti, na 5. festivalu hrvatskih digitalizacijskih projekata u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu te gostovanjima članova projekta na Hrvatskom radiju i televiziji. **x**

2   Visual Arts and Communication of Power in the Early Modern Period (1450-1800): Historical Croatian Regions at the Crossroads of Central Europe and the Mediterranean / *Likovna umjetnost i komunikacija moći u razdoblju ranoga novoga vijeka (1450. – 1800.): povijesne hrvatske regije na razmeđu Srednje Europe i Mediterana*

The screenshot shows the homepage of the project website. At the top, there is a navigation bar with links for 'Početa', 'Aktivnosti', 'Članci', 'Visualna građa', 'Hrvatski', 'EN', and a search icon. Below the navigation bar is a large image of a historical painting fragment, likely related to the project's theme. Overlaid on the image is the title 'Likovna umjetnost i komunikacija moći'. At the bottom of the page, there is a section titled 'Znanstveni projekt Instituta za povijest umjetnosti' with detailed information about the project, its team, and funding.

Znanstveni projekt Instituta za povijest umjetnosti

Likovna umjetnost i komunikacija moći u razdoblju ranoga novog vijeka (1450-1800) povejme hrvatske regije na razmeđu Srednje Europe i Mediterana

Moći vlasnika pokazuje se u likovnoj umjetnosti i kao jedino, od važnih sredstava političke ideologije i vlastite promocije i propagande u razdoblju ranoga novoga vijeka, u kojem se razvijaju i razlikuju te se površni analizi i interpretaciji odnos vlastila i područja likovne umjetnosti i različita moći u hrvatskim kraljevinama toga razdoblja te njemirana i nečitljiva prenosa poruka koje poređuju sarišive moći. Istrazivanje te o dalju novu površje usmjereni odgovorom na pitanja:

- Kojim međupoklickim kanalima, sredstvima i komunikacijskim mogućnostima, vlastila ostvaruju utjecaj na javnost i pojedince, potičući reakciju kod različitih tipova primatelja u hrvatskoj ranoga novoga vijeka?
- Kako je uloga likovnih medija u oblikovanju javnoga misljenja, odnosno u društvenoj promociji i (re)interpretaciji moštva moći.

Voditelj projekta
Dr. sc. Milan Pelc
Znanstveni savjetnik, zavodnik Instituta za povijest umjetnosti, Zagreb

Sustodržci
Dr. sc. Željko Belimatić
Znanstveni savjetnik, voditelj Centra Civis Foković Instituta za povijest umjetnosti u Splitu

Dr. sc. Viljko Bošić
Znanstvena savjetnica, Hrvatski restauratorski zavod, Zagreb

Dr. sc. Božidar Pernat
Znanstveni savjetnik, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb

Dr. sc. Brana Prpić Perinić, red. prof.
Odjel za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet u Splitu

Akronim: VACOP

Šifra projekta: 6827

Trajanje projekta: 1. 7. 2014. – 30. 6. 2018.

Službena stranica: <http://vacop.ipu.hr/>

Voditelj projekta: dr. sc. Milan Pelc

Suradnici: dr. sc. Josip Belamarić, dr. sc. Višnja Bralić, dr. sc. Daniel Premerl, dr. sc. Ivana Prijatelj Pavičić, dr. sc. Mirjana Repanić-Braun, Petra Batelja, Maja Žvorc

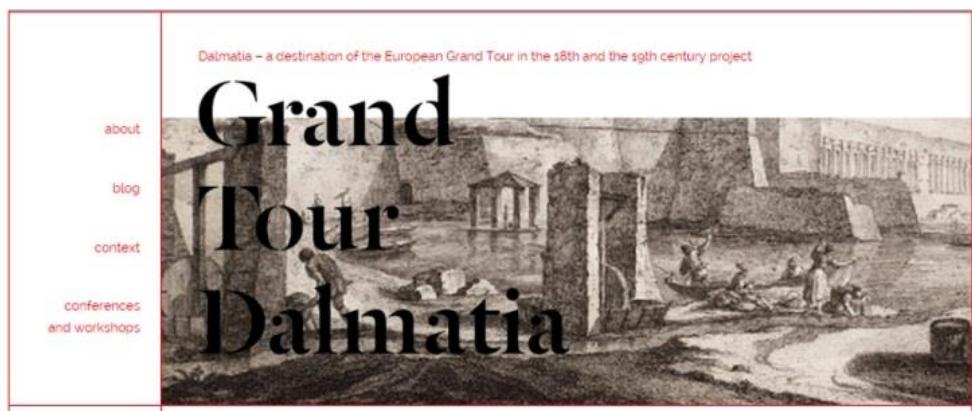
Moć vizualija referirana je u likovnoj umjetnosti kao jednom od važnih nositelja političke, ideološke i vjerske promocije i propagande u razdoblju ranoga novog vijeka. Ovo istraživanje primarno će se posvetiti analizi i interpretaciji odnosa vizualija s područja likovne umjetnosti i nositelja moći u hrvatskim krajevima toga razdoblja, te mjestima i medijima prenošenja poruka koje posreduju narative moći. Nositelji moći u hrvatskim krajevima ponajprije su naručitelji iz plemićkog (svjetovnog i crkvenog) staleža koji su zastupnici državne ideologije Mletačke Republike, Ugarskog Kraljevstva, Habsburške Monarhije i Dubrovačke Republike. Njima se pridružuju i lokalni korporativni naručitelji – bratovštine, koji u većoj mjeri odražavaju interes lokalnih zajednica. Kroz te naručiteljske kanale objektivizira se i kulturni transfer u likovnim umjetnostima i arhitekturi na području Hrvatske u razdoblju od rane renesanse do kasnog baroka. Težišta su istraživanja na ikonografiji i semiotici državnovjerskog kulta i mjesta njegova posredovanja (trg, palača, dvorac, crkva), te na ikonografiji i semiotici patronata i njegovoj ulozi u transferu kulture na području Hrvatske ranoga novog vijeka.

Sve aktivnosti održane u 2015. godini objavljene su na stranici projekta:

<http://vacop.ipu.hr/index.php/aktivnosti/aktivnosti-2015> x

Uspostavljeni istraživački projekti (UIP-11-2013) prema programu potpore znanstvenicima za uspostavljanje samostalne istraživačke karijere Hrvatske zaklade za znanost

3 Dalmatia – a destination of the European Grand Tour in the 18th and the 19th century / Dalmacija kao odredište europskog Grand Toura 18. i 19. stoljeća

Akronim: GRANDTOURDALMATIA

Šifra projekta: 7091

Trajanje projekta: 1. 7. 2014. – 1. 7. 2017.

Službena stranica: <http://grandtourdalmatia.org/>

Voditeljica projekta: dr. sc. Ana Šverko

Suradnici: dr. sc. Ivica Čović, dr. sc. Irena Kraševac, dr. sc. Cvijeta Pavlović, dr. sc. Josip Vrandečić, Iva Raič Stojanović, Ivana Vlaić

–

Grand Tour – veliko putovanje koje je kulminiralo u 18. stoljeću, temeljito mijenja čovjekov odnos spram prirode i društva. Upoznajući svijet, on ispituje i vlastiti identitet. Naslijeđeni duh mjesta koji su pokušavali zabilježiti onodobni putopisci, dao je prirodi i spomeničkoj baštini gotovo mitska obilježja te stvorio potrebu uspostave snažne veze čovjeka i njegove okoline. U tom razdoblju revolucija u prirodnim, društvenim i tehničkim znanostima koje se zajedno nadovezuju na intelektualnu revoluciju 17. stoljeća, začetak je modernog društva i suvremenog pristupa u umjetnosti i arhitekturi. Premda je raniji fokus *Grand Toura* bio Rim, istraživanje antičkog svijeta kao ishodišta klasicizma širi područje putovanja na druge dijelove Rimskog Carstva, među kojima važno mjesto zauzima Dalmacija. Crteži i literarna djela onodobnih putopisaca-umjetnika čuvaju se u vodećim europskim muzejima i bibliotekama i čine važan segment europske kulturne baštine. Dalmacija je zbog dva osnovna razloga bila iznimno važno odredište europskog *Grand Toura* 18. i 19. stoljeća: kao vrelo antičkih oblika čije poznавanje pomaže u traganju za univerzalnim arhitektonskim jezikom, ali i kao gotovo nepoznat kraj koji potiče prosvjetiteljsku čežnju onodobnih intelektualaca za otkrivanjem i upoznavanjem svijeta.

Projekt prvi put sabire sva poznata djela onodobnih putopisaca te ih interdisciplinarno analizira i vrednuje. Projekt je jednako koncentriran na primarne motive putovanja Dalmacijom, ali i na sasvim male, marginalne detalje u putopisima (i na crtežima), gotovo slučajne prenositelje duha mjesta. Cilj je pružiti što cjelovitiji uvid u utjecaj Dalmacije na razvoj europskog klasicizma i romantizma te u onodobnu složenu kulturološku sliku Dalmacije. Interdisciplinarni će pristup omogućiti cjelovitije sagledavanje i razumijevanje traganja za idealom koje je obilježilo razdoblje klasicizma.

U 2015. godini programirana je kronogeografska baza grand-turizma u Dalmaciji u 18. i 19. stoljeću (autori Ana Šverko, Damir Gamulin i Bruno Babić), obavljena su terenska istraživanja u Rimu (A. Šverko, I. Kraševac i I. Raič Stojanović), Kopenhagenu, Beču i Londonu, organiziran je međunarodni znanstveni skup u Splitu *Discovering Dalmatia. Dalmatia in 18th and 19th century travelogues, pictures and photographs* i interdisciplinarna studentska radionica (*(De)mapiranje Dioklecijanove palače. Istraživačke metode u razumijevanju doživljaja i značenja mesta.* **X**

4 Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum – Visualizing Development of Late Medieval Urban Fabric / Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum – Vizualizacija razvoja kasnosrednjovjekovnoga gradskog tkiva

Akronim: DUCAC

Šifra projekta: 9492

Trajanje projekta: listopad 2014. – rujan 2017.

Službena stranica: <http://ducac.ipu.hr/project>

Voditeljica projekta: dr. sc. Ana Plosnić Škarić

Suradnici: dr. sc. Donatella Calabi, dr. sc. Alessandra Ferrighi, dr. sc. Nada Grujić, dr. sc. Ana Marinković, dr. sc. Danko Zelić, Matko Matija Marušić

Cilj je projekta istražiti neobjavljene arhivske spise prve polovine 15. stoljeća triju dubrovačkih vijeća (Velikog vijeća, Malog vijeća i Vijeća umoljenih) u svrhu prikupljanja, objavljivanja i analize podataka o urbanom prostoru i njegovim zdanjima, kao i istraživanje odnosa između odluka rečenih vijeća i razvoja grada. Rezultati istraživanja bit će izneseni i raspravljeni unutar šire komparativne perspektive koja podrazumijeva slična istraživanja urbanog razvoja drugih europskih gradova te će biti predstavljena znanstvenoj zajednici i široj javnosti. Metodologija rada i diseminacije rezultata podrazumijeva i uporabu novih digitalnih tehnologija za humanističke znanosti: bazu podataka mapiranih dokumenata s odlukama triju vijeća i 3D vizualnu prezentaciju s njima povezanih procesa mijene urbanog tkiva.

U 2015. godini obavljena je prva faza arhivskih istraživanja i digitalizacije arhivske građe, načinjeni su svi transkripti deliberacija dubrovačkih vijeća, načinjene su i postavljene mrežne stranice projekta na kojima je programirana podrška za interaktivnu *open access* bazu mapiranih odluka rečenih vijeća, sprovedena je prva faza terenskih istraživanja, a na *International Medieval Congress* u Leedu, UK, organizirana je i održana sesija pod nazivom *Between Dubrovnik and Venice: Renewal of the Religious and Built Landscapes in Comparative Perspective* u sklopu koje su diseminirani rezultati istraživanja. **x**

Bilateralna obrazovna i znanstvenoistraživačka suradnja

5 Njemačko-hrvatske umjetničke veze kao dio internacionalnih umjetničkih mreža 20. stoljeća / German-Croatian Artist's Relations as a Part of the International Artistic Networks in the 20th century

-
II. godina – program zajedničkog poticanja razmjene sudionika u projektima između Ministarstva znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Njemačke službe za akademsku razmjenu (DAAD) / Projektbezogener Personenaustausch mit Kroatien, Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD)

Trajanje projekta: 2 godine, 2014. – 2015.

<http://iwuensche.user.jacobs-university.de/research-groups/german-croatian-artists-networks/>

Voditeljice projekta: prof. dr. sc. Isabel Wünsche, Jacobs University, Bremen, (Savezna Republika Njemačka), dr. sc. Ljiljana Kolešnik, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb (Republika Hrvatska)

Suradnici: dr. sc. Petar Prelog, dr. sc. Lovorka Magaš Bilandžić, Ivana Meštrov, Marta Kiš

Cilj projekta jest istražiti, analizirati te učiniti dostupnom povjesnu dokumentaciju fenomena umjetničkih mreža te, povrh svega, definirati novu interdisciplinarnu istraživačku metodologiju te novi model prezentacije podataka. U fokusu projekta su hrvatsko-njemačke umjetničke mreže međuratnog razdoblja i druge polovine 20. stoljeća koje su, premda važan aspekt međunarodne kulturne razmjene, dosad bile rijetko istraživane. Naglasak je na istraživanju suradnje umjetnika kroz neformalne avangardne mreže te njihovo značenje za suvremene prakse umjetničkog umrežavanja.

Rezultati metodoloških istraživanja hrvatskog tima u drugoj godini provedbe projekta prezentirani su tijekom triju radionica (*Methodology Workshops I–III*), na temu zajedničkih radnih procedura, a na kojima su sudjelovali i specijalisti s područja informacijske tehnologije, odnosno kulturne analize. Uz radionice je održan i simpozij *Collaborative Artist Networks in the Twentieth Century and Beyond*, Jacobs University, Bremen, 6. – 8. 7. 2015., na kojem su sudjelovali hrvatski, njemački, kao i i tim znanstvenika iz Portugala. Tijekom toga simpozija razmatran je i prijedlog zajedničkog sudjelovanja u prijavi COST Action, koji svoju konačnu fizionomiju dobiva na sastanku s ostalim potencijalnim partnerima u Lisabonu, u studenome 2015. godine. **x**

Međunarodni znanstvenoistraživački projekti u polju kulture

6 Pariška likovna scena i hrvatska moderna umjetnost / Parisian Art Scene and Croatian Modern Art

Trogodišnji program/projekt javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, vizualnih umjetnosti (likovne djelatnosti)

Trajanje projekta: 2013. – 2015.

Voditeljica projekta: dr. sc. Lj. Kolešnik

Suradnici: dr. sc. Petar Prelog, dr. sc. Jasna Galjer, dr. sc. Tvrko Jakovina, dr. sc. Lovorka Magaš Bilandžić, Ivana Meštrov, dr. sc. Sonja Briski Uzelac, Darko Šimičić, dr. sc. Tamara Bjažić Klarin

Partneri: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu, Ministarstvo kulture RH

Najava i program konferencije: <https://www.ipu.hr/article/hr/157/francuska-umjetnicka-kultura>

Dvodnevna međunarodna konferencija *French Artistic Culture and Post-war Socialist Europe / La culture artistique française et l'Europe socialiste d'après guerre*, 24. i 25. 9. 2015. u Gliptoteci HAZU, okupila je stručnjake i istraživače iz Austrije, Bugarske, Latvije, Mađarske, Njemačke, Poljske, Rumunjske, Slovenije i Srbije – Mari Árvai i Daniel Véri (Sveučilište Eötvös Loránd, Budimpešta), Piotr Bernatowicz (Institut za povijest umjetnosti, Sveučilište Adam Mickiewicz, Poznań), Miloš Ćipranić (nezavisni istraživač, Beograd), Helena Demakova (Akademija za likovne umjetnosti Latvije, Riga), Irina Genova (Institut za istraživanje umjetnosti, Bugarska akademija znanosti i umjetnosti, Sofija), Vesna Kruljac (Narodni muzej, Beograd), Georgiana Medrea (Sveučilište u Bukureštu, Bukurešt), Slađana Mitrović (Fakultet za poslijediplomske humanističke studije, Ljubljana), Stela Tasheva (Institut za istraživanje umjetnosti, Bugarska akademija znanosti i umjetnosti, Sofija), Simone Wille (nezavisni istraživač, Beč) i Korinna Zinovia Weber (Tehnički fakultet, München), te iz Hrvatske – Tamara Bjažić Klarin, Ljiljana Kolešnik i Irena Kraševac (Institut za povijest umjetnosti, Zagreb), Vedran Ivanković (Arhitektonski fakultet, Sveučilište u Zagrebu, Zagreb) i Ana Peraica (nezavisni istraživač i kustos, Split).

Cilj konferencije bio je sagledati transfer umjetničkih i filozofskih koncepata i ideja nastalih u kontekstu poslijeratne francuske kulture između pariške likovne i intelektualne scene i istočne Europe u godinama Hladnog rata, a u kontekstu internacionalne debate o *novom humanizmu* i humanizaciji životne okoline. Težište izlaganja na konferenciji bilo je na razumijevanju, interpretaciji i načinima primjene navedenih koncepata – kako u zemljama srednje i jugoistočne Europe tako i u Francuskoj – a uzimajući u obzir kulturne, ideoološke i

društvene specifičnosti određene sredine. Za sudionike konferencije organizirana je stručna tematska šetnja (*Hrvatska moderna arhitektura i francuski utjecaji*) i vodstvo kroz stalni postav Muzeja suvremene umjetnosti (*Hrvatsko poslijeratno slikarstvo i francuska umjetnička scena*).

Knjiga *Pariška likovna kultura i srednjoistočno europska moderna umjetnost / French Artistic Culture and East-Central European Modern Art* objedinjava 20 odabranih tekstova sudionika svih triju međunarodnih konferencija i seminara (I. *Francuski utjecaji na umjetnost i arhitekturu srednje i jugoistočne Europe 20-ih i 30-ih godina 20. stoljeća*, svibanj 2014.; II. *Transnational Networking Practices of Central and Southeast European Avant-garde*, listopad 2014.; III. *French Artistic Culture and Post-War Socialist Europe*, rujan 2015.). **x**

7 Postmedijska umjetnost u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi / Postmedia Art in Central and Southeastern Europe

Trogodišnji program/projekt javnih potreba u kulturi Republike Hrvatske, vizualnih umjetnosti (likovne djelatnosti)

Trajanje projekta: 2014. – 2016.

Voditeljica projekta: dr. sc. Sandra Križić Roban

Suradnica: dr. sc. Leonida Kovač

Partneri: Akademija likovnih umjetnosti u Zagrebu, Ministarstvo kulture RH

Najava i program konferencije.

Projekt *Postmedijska umjetnost u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi* istražuje eksperimentalne i novomedijske umjetničke fenomene u razdoblju od kraja 1950-ih godina do danas. Osim istraživanja specifičnosti koje su obilježile razvoj novomedijskih umjetničkih pojava u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi, projekt je posvećen značajnim utjecajima institucija na izabrane umjetničke fenomene, kao i izvaninstitucijskom kontekstu brojnih individualnih i grupnih pojava. Naglasak je na međuprostoru gdje se događaju izvedbe estetičkih objekata (od skulpture preko anti-slike do fotografije i knjige umjetnika), tekstualne proizvodnje sve do kripto-performansa, te njihova uvjetovanost političkim i društvenim okolnostima. Imajući u vidu da je sam pojam povijesti umjetnosti postao nezaobilazan predmet interesa različitih suvremenih intermedijskih umjetničkih praksi te da je naše razumijevanje povijesti neodvojivo od procesa konstrukcije pamćenja, kroz aktivnosti na projektu problematiziraju se složeni odnosi između pojmove slike, medija, tijela, pamćenja, sjećanja, arhiva, vremena, jezika i imaginacije.

U 2015. godini nastavljena su terenska istraživanja u Poljskoj gdje je voditeljica projekta održala niz susreta s umjetnicima koji su participirali na sceni konceptualne i eksperimentalne fotografije 70-ih godina te rad u arhivima Galerije Zacheta, Muzeja moderne i suvremene umjetnosti, Galerije Monopol, Foksal i Profile, privatnog arhiva Zofie Kulik (Varšava) te Muzeju suvremene umjetnosti (Łódź).

Održana je međunarodna znanstvena konferencija *Konstrukcije pamćenja (Constructions of Memory)*, kao i dvije radionice sa studentima, studeni 2015. Na konferenciji su predstavljena različita interdisciplinarna istraživanja koja se fokusiraju na razmeđu eksperimentalne i kritičke umjetničke prakse, humanističke i suvremene političke teorije. U radu konferencije sudjelovalo je 14 međunarodno renomiranih znanstvenika i umjetnika koji su održali svoja predavanja, umjetničke prezentacije i performirana predavanja (Marika Kužmicz, Sandro Đukić, Anna Rådström, Katarzyna Kosmala, Jelena Todorović, Mrđan Bajić, Nicole Hewitt, Andrea Lešić-Thomas, Christian Mayer, Selma Banich, Martina Cognati, Philippe Therrier-Hermann, Božena Czubak i Luc Lévy). **x**

Ugovoreni istraživački projekti s gospodarstvom, tijelima državne uprave i jedinicama lokalne uprave i samouprave, civilnim sektorom i nevladinim udrugama

8 Istraživanje i dokumentiranje urbane jezgre osječke Tvrđe za potrebe izrade konzervatorsko-urbanističke studije, I. faza (blokovi 9–19), 2 knjige

Voditelji: dr. sc. Ratko Vučetić, Ivana Haničar Buljan

Naručitelj: Agencija za obnovu osječke Tvrđe, Osijek

Trajanje projekta: 2015. – 2016.

9 Istraživanje i dokumentiranje urbane jezgre osječke Tvrđe za potrebe izrade konzervatorsko-urbanističke studije, II. faza (blokovi 1–8)

Voditelji: dr. sc. Ratko Vučetić, Ivana Haničar Buljan

Naručitelj: Agencija za obnovu osječke Tvrđe, Osijek

Trajanje projekta: 2015. – 2016.

10 Urbanističko-konzervatorska studija partera javnih prostora povjesne jezgre Kastva – unutar zidina s prijedlogom smjernica za obnovu i zaštitu

Naručitelj: Grad Kastav

Voditelji: Ivana Haničar Buljan, dr. sc. Ratko Vučetić

Autori: Zlatko Uzelac, Marijana Vojtić

Trajanje projekta: 2015. – 2016.

11 Urbanističko-konzervatorska studija gradskih zidina Kastva s konceptom prezentacije

Naručitelj: Grad Kastav

Voditelji: Ivana Haničar Buljan, dr. sc. Ratko Vučetić

Autori: dr. sc. Andrej Žmegač, Zlatko Uzelac, Marijana Vojtić

Trajanje projekta: 2015. – 2016.

12 Arhitektonska dokumentacija postojećeg stanja, obrada arhivske, fotografske i ostale grafičke dokumentacije i nacrtnog dijela idejnog prijedloga obnove i prezentacije – kompletiranje konzervatorske studije za župnu crkvu sv. Martina biskupa u Donjoj Voći

Naručitelj: Varaždinska biskupija, Župa sv. Martina biskupa u Donjoj Voći

Autorice: dr. sc. Vlasta Zajec, Marijana Vojtić

Trajanje projekta: 2015.

13 Program kulturno-edukativnog projekta Stari grad Susedgrad

Sutori: Ivana Haničar Buljan, dr. sc. Ratko Vučetić

Suradnici: Drago Miletić, Marijana Vojtić, Alice Gröper-Šajber

Naručitelj i suradnja: Grad Zagreb, Gradski ured za strategijsko planiranje i razvoj Grada

Voditelji i suradnici: Jadranka Veselić Bruvo, Mirna Meštrović, Iva Bedenko, Ana Magdić

52 str., ilustr. u boji, Zagreb, 2015.

14 Izrada arhitektonske dokumentacije postojećeg stanja te nacrtnog dijela idejnog prijedloga obnove i prezentacije kurije župnog dvora u Koprivničkom Ivancu

Voditelj: Ivana Haničar Buljan

Autorica: Marijana Vojtić

Naručitelj: Varaždinska biskupija

Trajanje: srpanj 2014. – listopad 2015. **x**

Međunarodne znanstvene i kulturne suradnje Instituta za povijest umjetnosti

— *Regional Centre for Arts, Culture and New Media* (RCAC), <http://www.iahreqio.org>, mrežna inicijativa Instituta za povijest umjetnosti (Lj. Kolešnik)

— *Connecting Art Histories. From Riverbed to Seashore. Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period*, mobilni istraživački seminar; voditeljica projekta prof. Alina Payne, Harvard University, Department of History of Art and Architecture, podupire Getty Foundation, (J. Belamarić, D. Bilić, D. Premerl i A. Šverko)

— mreža *Museum with no Frontiers, Discover Baroque Art* (zemlje: Austrija, Njemačka, Slovenija, Portugal, Italija, Mađarska i Hrvatska), <http://www.discoverbaroqueart.org>, (K. Horvat-Levaj, M. Repanić-Braun)

— istraživačka mreža za zidno slikarstvo u Srednjoj Europi *Baroque Ceiling Painting in Central Europe*, http://baroque_ceiling.udu.cas.cz/index.html, istraživačka grupa; voditelj prof. Frank Büttner, Institut für Kunstgeschichte Ludwig-Maximilians-Universität München, Savezna Republika Njemačka. Dugogodišnja suradnica i sudionica projekta Mirjana Repanić-Braun.

Trajanje: od 2006.

- istraživački projekt *German-Croatian Artist Networks in the 20th Century*, Projektbezogener Personenaustausch mit Kroatien, Deutscher Akademischer Austauschdienst (DAAD), 2014. – 2015., <http://iwuensche.user.jacobs-university.de/research-groups/german-croatian-artists-networks/> (Lj. Kolešnik, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb, I. Wünsche Jacobs, University Bremen)
- *Höfe des Klerus und der Magnaten – geistliche und weltliche Fürsten an Herrscherhöfen. Eigenständigkeit, Abhängigkeiten, Beziehungsgeflechte*, znanstveni projekt; voditelj projekta Jiří Fajt, Geisteswissenschaftliche Zentrum Geschichte und Kultur Ostmitteleuropas an der Universität Leipzig (Savezna Republika Njemačka), Národní galerie w Praze (Česka Republika); projekt novčano podupire Bundesministerium für Bildung und Forschung. Sudionik projekta Milan Pelc
Trajanje: 2014. – 2019. **x**

Uključenost u međunarodne projekte, EU programe, mreže i međunarodne suradnje

Josip Belamarić

- međunarodna suradnja TUM, prof. E. Emmerling, Lehrstuhl für Restaurierung, Kunsttechnologie und Konservierungswissenschaft, München, studeni 2015., pripreme za znanstveni skup o inkarnatu u srednjovjekovnom slikarstvu:
<http://www.zikg.eu/projekte/pdf/programm-abschlusstagung-isimat>

Ljiljana Kolešnik

- EAM – European Modernist and Avantgarde Network (od 2013.) (<http://www.eam-europe.be/>)
- CAMW – Comparativ Avantgarde and Modernism Workshop (od 2014.)

Sandra Križić Roban

- međunarodna suradnja s Fondacijom Arton iz Varšave (razvoj suradničkih projekata)

Petar Prelog

- član međunarodne istraživačke grupe Peripheral Expressionisms, voditeljica I. Wünsche, Jacobs University, Bremen

Ana Šverko

- Roof of Rock. *Limestone as the common denominator of natural and cultural heritage along the karstified part of the Adriatic coast* (www.roofofrock.eu), međunarodni program **x**

Suradnja na istraživačkim projektima drugih ustanova

Ivana Haničar Buljan i Ratko Vučetić

Projekt Urbes – Gradovi hrvatskog srednjovjekovlja: urbane elite i urbani prostor

Voditelj: Irena Benyovsky Latin

Istraživački tim: Irena Benyovsky Latin, voditeljica; suradnici: Tonija Andrić, Sandra Begonja, Ante Birin, Danijela Doblanović, Ivana Haničar Buljan, Marija Karbić, Ivana Lazarević, Dušan Mlacović, Marija Mogorović Crljenko, Zrinka Nikolić Jakus, Zrinka Pešorda Vardić, Gordan Ravančić, Anton Ravnikar, Bruno Škreblin, Ratko Vučetić

Institucija: Hrvatski institut za povijest

Trajanje: 48 mjeseci (2015. – 2019.)

Milan Pelc

Iluminacije II. beramskoga (Ijubljanskoga) hrvatskoglagoljskog brevijara iz 15. stoljeća (NUK, Ms 163 – Znanstveni centar izvrsnosti za hrvatsko glagoljaštvo)

Voditelj: dr. sc. Milan Mihaljević

Institucija: Staroslavenski institut

Trajanje: 3 godine

Daniel Premerl

Istraživački projekt Hrvatske zaklade za znanost Visualizing Nationhood: the Schiavoni/Ilyrian Confraternities and Colleges in Italy and the Artistic Exchange with South East Europe (15th – 18th c.)

Istraživački tim: Jasenka Gudelj, voditeljica; suradnici: Giuseppe Capriotti, Francesca Coltrinari, Daniel Premerl, Danko Šourek, Tanja Trška, Anita Russo

Trajanje: 1. 7. 2015. – 30. 6. 2018.

Radoslav Tomić

Istraživanja spomenika otoka Hvara uz potporu Hvarske biskupije te spomenika Boke kotorske i umjetnosti 17. i 18. stoljeća, uz potporu Kotorske biskupije. **X**

Stručno-tehnički odjel

Djelatnost stručno-tehničkog odjela specifičnost je Instituta. Članovi odjela specijalizirani su stručnjaci iz pojedinih područja koji aktivno sudjeluju u znanstvenoistraživačkom radu i provedbi svih projekata i programa Instituta (arhitekti, dokumentarist, knjižničar, informatičar i fotograf). Uz sudjelovanje u znanstvenom i stručnom radu te svakodnevnom radu s vanjskim suradnicima i korisnicima (muzeji, galerije, zavodi, fakulteti, znanstvenici, istraživači, studenti, izdavači, udruge; povjesničari umjetnosti, konzervatori, muzealci, umjetnici, arhitekti), djelatnici odjela sustavno provode digitalizaciju gradiva, izrađuju fundamentalnu arhitektonsku dokumentaciju (nacrti, planovi, karte i dr., što se evidentira u planoteci) te fotografsku dokumentaciju (analogno i digitalno fototečno gradivo), prikupljaju relevantnu literaturu i ostale knjižnične izvore za specijaliziranu knjižnicu Instituta. Produktivnost odjela evidentirana je u specijaliziranim stručnim baza podataka koje su dostupne za rad istraživačima instituta kao i vanjskim korisnicima.

Arhitekti i arhitektonska služba

Arhitekti Marko Ambroš, Danijela Šapina i Marijana Vojtić sudjelovali su na projektima u okviru rada Instituta u 2015. kroz terenska arhitektonska istraživanja, izradu snimaka postojećih stanja i istražnih sondi, izradu prijedloga obnove i prezentacije, vizualizacije prostornih modela, izradu tematskih karata i sl. (Osijek, Dubrovnik, Kastav, Donja Voća, Zagreb – Susedgrad, Koprivnički Ivanec). U Arhitektonskom odjelu ostvarena je suradnja s vanjskim stručnjacima u sustavnom radu na promišljanju i razvoju konzervatorske dokumentacije (eksperimentalna metoda za izradu konzervatorske dokumentacije metodom 3D scan i primjena AutoCAD MAP 3D za organizaciju i analizu podataka u GIS sustavu, neinvazivna istraživanja putem snimanja georadarom i sl.).

Fotograf i fotografска služba

Kao glavni snimatelj i fotolaborant, Paolo Mofardin snimio je 1446 fotografija pokretne i nepokretnе baštine (arhitektura, slikarstvo, kiparstvo, inventari sakralnih objekata, zbirke, galerije, izložbe i događanja) na 65 lokacija (Bakar, Bela, Bjelovar, Crikvenica, Čakovec, Daruvar, Dropkovec, Đakovo, Gradec, Hvar, Ilok, Kamenica, Kamensko, Karlobag, Karlovac, Kaštel Lukšić, Klenovnik, Klis, Komin, Koprivnica, Kotoriba, Kraljevica, Križančija, Križevci, Kutina, Kutjevo, Kuzminec, Legrad, Lepoglava, Lipnik, Lopatinec, Ludbreg, Martijanec, Močila, Murter, Našice, Novi Vinodolski, Omiš, Osijek, Podgora, Pagančec, Prelog, Primošten, Purga, Rijeka, Slavonski Brod, Senj, Sesvete, Split, Sutomišćica, Sveti Križ, Štrigova, Tisno, Topolje, Trogir, Trsat, Ugljan, Valpovo, Varaždin, Veliki Bukovac, Vinkovci, Virovitica, Vrbanj, Vukovar i Zagreb). Sudjelovao je u procesima digitalizacije dokumentacijskih fondova.

Knjižnica

Tijekom 2015. godine u knjižnici Instituta obrađene su 72 kupljene knjige, 156 knjiga dobivenih u razmjenu i 277 darovanih knjiga. Rekatalogizirano je 49 sveska knjiga iz starog fonda. Inventirano je 225 sveska časopisa, od kojih su 52 naslova obrađena u elektroničkom katalogu METEL. Institut je produljio i pretplatu na elektroničku bazu JSTOR–Collection III. Podaci o fondu knjižnice javno su dostupni i pretraživi od 2008. godine u [katalogu](#) dostupnom na mrežnim stranicama Instituta.

Tijekom 2015. evidentirano je ukupno 769 posudbi knjiga, vraćeno je 430 knjiga, a u čitaonici se koristilo oko 650 svezaka časopisa i knjiga. Za znanstvenike Instituta ostvareno je 45 međuknjižničnih posudbi iz inozemstva i domaćih knjižnica.

Usvojen je novi Pravilnik o radu knjižnice Instituta, a čitaonica je opremljena novim policama za novu periodiku i referentnu građu.

Informacijsko-dokumentacijska služba

Tijekom 2015. godine izvršeno je prikupljanje, sistematizacija, evidentiranje, katalogiziranje digitalnog gradiva i digitaliziranje ostalog gradiva Instituta. INDOK odjel osigurao je stručnu podršku u provedbi projekta ARTNET (HRZZ, IPU). Unaprijeđen je intranet sustava (s Davorom Rimcem) za zajednički rad i privremenu pohranu podataka i gradiva (Microsoft Sharepoint platforma); uspostavljen je i prilagođen pristup digitalnoj fototeci (digitalne i dosad digitalizirane fotografije) za sve zaposlenike i vanjske korisnike. Izvršena je daljnja stručna obrada, katalogizacija i digitalizacija negativa (395 jedinica) iz Fotoarhiva Branko Balić (s Paolom Mofardinom) te je pripremljena i objavljena [online fotogalerija](#) iz cjeline portreta.

Organizirani su Dani otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti 2015., program popularizacije znanstvenoistraživačke djelatnosti Instituta i podružnice u Splitu – Centra Cvito Fisković (Zagreb, Split, Rijeka, 13. – 15. 10. 2015.). Održana radionica *Što, kako i zašto digitalizirati?* (Irena Šimić, Paolo Mofardin).

Tijekom 2015. godine obavljeno je uređivanje i administriranje postojećih mrežnih stranica te provedba postupka javne nabave programiranja, dizajna i razvoj novih mrežnih stranica Instituta: www.ipu.hr.

Uspostavljane su nove mrežne stranice časopisa *Život umjetnosti*, ažuriran bibliografski sadržaj i digitalna arhiva: zivotumjetnosti.ipu.hr.

Unaprijeđen je rad s vanjskim korisnicima kojima je redovno dostupan uvid i rad na gradivu dokumentacijskih fondova Instituta (fototeka, planoteka, hemeroteka, digitalne zbirke, arhivske donacije i ostavštine i dr.) te digitalizacija gradiva na zahtjev (38 evidentiranih i

realiziranih zahtjeva; 5 realiziranih ugovora o dalnjem korištenju). Korisnici fondova u 2015: muzeji, galerije, zavodi, fakulteti, kazališta; znanstvenici, istraživači, studenti, izdavači, udruge, povjesničari umjetnosti, konzervatori, muzealci, umjetnici, arhitekti.

Upravno-računovodstveni odjel

U djelokrugu upravno-računovodstvenog odjela su opći, administrativni i finansijski poslovi, ljudski potencijali i nakladništvo.

Tijekom 2015. obavljeno je uređivanje postojeće arhivske građe upravno-računovodstvenog odjela i administriranje postupaka javne nabave. Donesene su odluke u domeni finansijskog planiranja i izvještavanja proračunskog korisnika. Usvojena su Pravila o provedbi postupka nabave male (bagatelne) vrijednosti u Institutu za povijest umjetnosti, Plan uspostave i razvoja finansijskog upravljanja i kontrola (FMC) u Institutu i odluka o uvjetima korištenja mobilnih telefona, redovnih zrakoplovnih linija, sredstava reprezentacije, te načinu odobravanja službenih putovanja Instituta. Prihvaćen je godišnji i srednjoročni program provedbe istraživačkih, primijenjenih i izdavačkih projekata i povezanih projektnih aktivnosti. Nadalje, osnovana su tijela za izradu Strategije razvoja Instituta za razdoblje od 2016. do 2022. (partnerski odbor, radne skupine i radni tim).

Prema Godišnjem planu unutarnje revizije za 2015. godinu, u Institutu za povijest umjetnosti obavljena je Revizija procesa uspostave sustava finansijskog upravljanja i kontrola koju je, temeljem odredbi Zakona o sustavu unutarnjih finansijskih kontrola u javnom sektoru, provela Samostalna služba za unutarnju reviziju Ministarstva znanost, obrazovanja i sporta RH (rujan – studeni 2015.). Revizija je imala za cilj ocijeniti uspostavljeni sustav unutarnjih kontrola i dati stručno mišljenje o funkcioniranju sustava unutarnjih kontrola u Institutu. **x**

-
- x Transfer znanja**
  - x Objavljeni radovi**
  - x Znanstveni skupovi**
  - x Mobilnost**

Transfer znanja

Transfer znanja i znanstvena produktivnost očekivano se ogleda u sljedećim aktivnostima i oblicima suradnje:

- objavljivanje recentnih rezultata znanstvenih istraživanja u znanstvenim domaćim i stranim publikacijama – časopisima, knjigama, zbornicima, s ciljem njihove dostupnosti nacionalnoj i međunarodnoj znanstvenoj i kulturnoj javnosti,
- organizacija znanstvenih skupova i konferencija nacionalnog i međunarodnog značenja o problemskim aspektima struke, povjesnoumjetničke baštine i njezine uloge u društvu,
- aktivnosti popularizacije znanosti i rezultata istraživanja kroz kontinuiranu suradnju s muzejima i galerijama u koncipiranju i pripremi umjetničkih i kulturnopovijesnih izložbi, pisanju kataloga, javnim ciklusima tribina i predavanjima za široki krug javnosti,
- autorska suradnja na retrospektivnim, problemskim ili kulturološkim izložbama održanim u nacionalnim muzejskim i galerijskim prostorima. **X**

Objavljeni radovi

Petra Batelja

- „Hommage osječkom mostu“, prikaz knjige: Ivana Haničar Buljan, Nenad Moačanin, Milan Pelc, Mladen Pešić, Ratko Vučetić, *Veliki osječki most / The Great Osijek Bridge, povijesni dossier i suvremena interpretacija*, Zagreb – Osijek: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2014., *Kvartal*, XII/1–2 (2015.), str. 4–6.
- „Ikonografska studija“, prikaz knjige: Daniel Premerl, Bolonjske slike hrvatske povijesti. Politička ikonografija zidnih slika u Ilirsko-ugarskom kolegiju u Bolonji, Leykam international d. o. o., Zagreb, 2014., *Vijenac*, XXIII/561–562 (17. 9. 2015.), str. 29.

Josip Belamarić

- „How beautiful contemporary architecture is when it is really beautiful“, *Oris Kuća arhitekture; izložba prva*, katalog izložbe, (ur.) D. Antičević, Zagreb, 2015., str. 3–7.
- *Kamen na istočnom Jadranu*, Split: Javna ustanova ReraSD, 2015.
- „Kuća u Splitskom statutu – građenje, održavanje, rušenje“, *Ars Adriatica*, 5 (2015.), str. 67–80.

- Proemij Splitskoga statuta, *Splitski statut iz 1312. godine: povijest i pravo: povodom 700. obljetnice*, (ur.) Ž. Radić, M. Trogrić, M. Meccarelli, L. Steindorff, Split: Književni krug, Filozofski fakultet, 2015., str. 509–526.
- „Razgovor s Matom Marasom“, *Oris*, 92 (2015.), str. 182–199.
- *Sinjska alka*, Sinj: Viteško alkarsko društvo, 2015.
- „The Painting of Dujam Vučković on the Constitution of the Confraternity of Holy Cross in Split (1439)“, *Scripta in honorem Igor Fisković*, (ur.) M. Jurković, P. Marković, Zagreb–Motovun, 2015., str. 187–194.
- *Vasko Lipovac: grafike 1970–1990*, katalog izložbe, Atelje Vasko Lipovac, Međunarodni bijenale grafike Splitgraphic, Split, 2015.

Tamara Bjažić Klarin

- *Ernest Weissmann: društveno angažirana arhitektura, 1926. – 1939. / Socially Engaged Architecture, 1926 – 1939*, (ur.) A. Mutnjaković, Zagreb: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti – Hrvatski muzej arhitekture, 2015.
- „Razumjeti i čuvati tradiciju: razgovor sa Željkom Čorak povodom 50. zagrebačkog salona arhitekture“, *Kvartal*, XII–3/4 (2015.), str. 4–10

Nikola Bojić

- „Od teritorija do specifičnog mjesta“, *Život umjetnosti*, 96 (2015), str. 8–18.

Ivana Haničar Buljan

- Ivana Haničar Buljan, Ratko Vučetić, „Osječka Tvrđa – polazišta revitalizacije“, *HERU, Heritage urbanism*, zbornik međunarodnog znanstvenog skupa *Cultural Heritage – possibilities for spatial and economic development*, (ur.) M. Obad Šćitaroci, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet, 2015., str. 174–179.

Katarina Horvat-Levaj

- *Barokna arhitektura*, (ur.) N. Tomašević, Zagreb: Naklada Ljevak, 2015.
- Katarina Horvat-Levaj, Vedran Ivanković, Paula Šimetin, „Implementacija novih funkcija u antičku i srednjovjekovnu mrežu stonskog agera i solane“, *HERU, Heritage urbanism*, zbornik međunarodnog znanstvenog skupa *Cultural Heritage – possibilities for spatial and economic development*, (ur.) M. Obad Šćitaroci, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet, 2015., str. 484–489.

Sanja Horvatinčić

- „Izbrisane: o cirkularnosti mizogine kulture na primjeru reprezentacije žena u javnom prostoru Zagreba“, *Natrag na trg! Umjetnost u javnom prostoru: prakse i refleksije*, Zagreb: BLOK, 2015., str. 90–101.
- „Spomenik, teritorij i medijacija ratnog sjećanja u socijalističkoj Jugoslaviji“, *Život umjetnosti*, 96 (2015.), str. 34–61.

Irena Kraševac

- „Allegorische Bilder von Gustav Klimt und Franz Matsch im Stadttheater von Rijeka (Fiume)“, *Mitteilungen der Gesellschaft für vergleichende Kunstforschung in Wien*, VXVII/1–2 (2015.), str. 1–17.
- „Iso Kršnjavi i Springerova biblioteka za zagrebačku Sveučilišnu knjižnicu“, *Zbornik radova znanstvenog skupa Iso Kršnjavi – veliki utečajitelj*, (ur.) I. Mance, Z. Matijević, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, Hrvatski institut za povijest, 2015., str. 212–227.
- „Motivi Dubrovnika u opusu austrijskog slikara Emila Jakoba Schindlera“, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 39 (2015.), str. 109–120.
- „Valdec, Rudolf“ (enciklopedijska jedinica), *Österreichisches Biographisches Lexicon*, Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften, 2015.
- „Vančaš, Josip“ (enciklopedijska jedinica), *Österreichisches Biographisches Lexicon*, Wien: Österreichische Akademie der Wissenschaften, 2015.
- „Pilovi, poklonci i raspela“ (enciklopedijska jedinica), *Enciklopedija Hrvatskog zagorja*, Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 2015.
- „Tirolskidrvorezbari“ (enciklopedijska jedinica), *Enciklopedija Hrvatskog zagorja*, Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 2015.
- „Ivan Meštrović. Zagreb – umjetnički dom velikog Dalmatinca“, *Zagreb moj grad*, IX/52 (ožujak–travanj 2015.), str. 30–35.
- „Vidljiviji Kljakovićev trag u gradu“, prikaz knjige: Petra Vugrinec, *Vodič kroz djela Jozeta Kljakovića u Zagrebu*, Zagreb: Centar za likovni odgoj Grada Zagreba, Memorijalna zbirka Jozeta Kljakovića, 2015., *Zagreb moj grad*, IX/53 (svibanj–lipanj 2015.), str. 62–65.
- „Ringstrasse kao iskustvo i inspiracija. Arhitektonsko-urbanističke veze Beča i Zagreb“, *Zagreb moj grad*, IX/54 (rujan–listopad 2015.), str. 34–38.

Sandra Križić Roban

- „Je, nije (Is (not))“, *Ovo (ni)je moj svijet / This is (not) my world*, (ur.) S. Križić Roban, Zagreb: Hrvatski fotosavez, Ured za fotografiju, 2015., str. 3–26.
- „Likovne umjetnosti, arhitektura i urbanizam 20. stoljeća“ (enciklopedijska jedinica), *Enciklopedija Hrvatskog zagorja*, Zagreb: Leksikografski zavod „Miroslav Krleža“, 2015.
- „Protudimnjaci i antidimnjačar“, *Antonio Grgić – Spomenici/antispomenici i Kierkegaardov dimnjačar*, Zagreb: Galerija AŽ – Atelijeri Žitnjak, vlastita naklada umjetnika, 2015., bez pag.
- „Marina ili o fotografiji“, *Kvartal*, XII/1–2 (2015.), str. 86–87 (Tekst je prvi put objavljen u dvotjedniku *Zarez*, 30. 1. 2015.)

Ivana Mance

- „Ivan Kukuljević u Dalmaciji 1854. i 1856. godine: spomenici srednjovjekovlja kao uporište hrvatskog nacionalnog identiteta“, *Radovi Zavoda za povjesne znanosti HAZU u Zadru*, 57 (2015.), str. 239–256.
- „Koža slike“, *Antonia Čačić. Koža slike*, katalog izložbe, Rijeka: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika, 2015.

- „Kritička kartografija Marka Goluba“, Marko Golub, *Kritička kartografija. Tekstovi o suvremenoj umjetnosti i dizajnu*, Zagreb: Durieux, AICA, 2015., str. 11–22.
- „Par dilema o etici umjetničke prakse“, *Theatrum Mundi – interdisciplinarne perspektive*. (ur.) S. Petlevski, G. Pavlić, Zagreb: Akademija dramske umjetnosti, 2015., str. 145–160.
- „Promatranja (The Observations)“, Zoran Pavelić. *Promatranja, katalog izložbe*, (ur.) I. Mance, Z. Pavelić, Zagreb: Hrvatsko društvo likovnih umjetnika, 2015.
- „Uvodno o strukturi i sadržaju zbornika“, *Zbornik radova znanstvenog skupa Iso Kršnjavi – veliki utemeljitelj*, (ur.) I. Mance, Z. Matijević, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, Hrvatski institut za povijest, 2015., str. 10–23.
- „Između monografije spomenika i studije slučaja“, prikaz knjige: Daniel Premerl, Bolonjske slike hrvatske povijesti. Politička ikonografija zidnih slika u Ilirsko-ugarskom kolegiju u Bolonji, *Kvartal*, XII/3–4 (2015.), str. 26–30.

Matko Matija Marušić

- „Sveti Jakov Markijski i čudo anđela uz raspelo u crkvi Male Braće u Dubrovniku“, *Peristil*, 58 (2015.), str. 7–21.

Milan Pelc

- „Das Armamentarium heroicum und seine Continuatio von Johann Walter, Maler aus Straßburg“, *Gutenberg Jahrbuch*, 90 (2015.), str. 124–141.
- „Der Manierismus zwischen gegensätzlichen Urteilen: der Fall Grgo Gamulin“, *Ars*, 48 (2) (2015.), str. 179–191.
- „Georgius Subarich sculpsit Viennae – Juraj Šubarić, bakrorezac u Beču: djela i naručitelji“, *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, 39 (2015.), str. 55–74.
- „Josef Strzygowski und die kroatische Kunstgeschichte“, *Von Biala nach Wien. Josef Strzygowski und die Kunsthistorischen Sammlungen*, (ur.) P. O. Scholz, M. A. Dlugosz, Wien: European University Press Verlagsgesellschaft, 2015., str. 176–187.
- „Likovni leksikon – vrijedno izdanje i koristan priručnik“, *Kvartal*, XII/1–2 (2015.), str. 23–25.
- „Pula u renesansnoj recepciji antike“, prikaz knjige: Jasenka Gudelj, *Europska renesansa antičke Pule*, Zagreb: Školska knjiga, 2014., *Kvartal*, XII/3–4 (2015.), str. 22–25.
- „Tractus stellae: the 'image' of the Virgin with Child in the Zagreb Cathedral from the 11th/12th Century“, u: *Scripta in honorem Igor Fisković*, (ur.) M. Jurković, P. Marković, Zagreb–Motovun, 2015., str. 65–74.

Ana Plosnić Škarić

- „Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum. Vizualizacija mijena kasnosrednjovjekovnog urbanog tkiva / Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum. Visualizing Development of the Late Medieval Urban Fabric“, *Kvartal*, XII/1–2 (2015.), str. 79–81.

Petar Prelog

- „Kršnjavi kao oblikovatelj nacionalnog identiteta“, *Zbornik radova znanstvenog skupa Iso Kršnjavi – veliki utemeljitelj*, (ur.) I. Mance, Z. Matijević, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, Hrvatski institut za povijest, 2015., str. 306–312.
- „Nadrealizam kao individualna poetika. O nadrealističkim obilježjima u hrvatskoj međuratnoj umjetnosti“, *L'Avant-Garde: de Dada au Surrealisme / Avangarda: od dade do nadrealizma*, (ur.) B. Jović, J. Novaković, P. Todorović, Beograd: Institut za književnost i umetnost, Muzej savremene umetnosti, 2015., str. 55–66.
- „Pitanje nacionalnog identiteta u Podravskim motivima Krste Hegedušića“, *Zbornik Seminara za studije moderne umetnosti Filozofskog fakulteta Univerziteta u Beogradu*, 11 (2015.), str. 11–22.
- Višnja Flego, Petar Prelog, „Račić, Josip“, *Hrvatski biografski leksikon*, Zagreb, 2015., <http://hbl.lzmk.hr/clanak.aspx?id=11910>
- „Recenzija knjige Tonka Maroevića 'O naivi i autsajderskoj umjetnosti. Kritike, eseji i studije 1968.–2012.'“, *Informatica museologica*, 1–4 (2013!), 2015., str. 256–257.

Daniel Premerl

- „Artwork by Papal Silversmith Francesco Spagna for Zagreb Cathedral: Reliquary Bust of St Stephen the King“, u: *Scripta in honorem Igor Fisković*, (ur.) M. Jurković, P. Marković, Zagreb–Motovun, 2015., str. 341–347.

Mirjana Repanić-Braun

- „Hoc protegente secura stat inclita urbs Esseck. On the Commission Circumstances and Authorship of the Plague Column in Osijek“, *Acta historiae artis Slovenica*, 20 (2015), str. 139–154.
- „Johann Baptist Ranger – Biblical Narratives and their Pictorial Solutions in the Pauline Monastic Churches of Remete and Lepoglava“, *Ars – Journal of the Institute of Art History of the Slovak Academy of Sciences*, 47 (2014!), 2015., str. 40–50.

Sanja Sekelj

- *U raznolikim procjenama*, katalog izložbe, Zagreb: Galerija Miroslav Kraljević, 2015.
- *(S)tvar na krivom mjestu*, katalog izložbe, Pula: Zadruga Praksa, 2015.
- Ana Kovačić, Sanja Sekelj, Lea Vene, „Vanished Reality“, *DIS Magazine*, <http://dismagazine.com/discussion/77458/vanished-reality/>

Ana Šverko

- „Dalmacija kao odredište europskog Grand Toura 18. i 19. stoljeća“, *Kvartal*, XII/1–2 (2015.), str. 82–83.
- „Niša za ljepšu svakodnevnicu“, *Oris*, 96 (2015.), str. 50–58
- „Prostorna fantazija: idealna dalmatinska poljodjelska škola u viziji Ivana Luke Garagnina“, *Adriatis. Zbornik zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU*, 21 (2015.), str. 65–82.

Ivana Tadić

- „Nekoliko crtica o Splitskom salonu“, *Kvartal*, XII/3–4 (2015.), str. 67–71
- „Otkrivanje Dalmacije kroz prizmu Grand Toura 18. i 19. st.“, *Kvartal*, XII/1–2 (2015.), str. 45–49.

Radoslav Tomić

- „Antonio Zona a Spalato e Zara“, u: *Scripta in honorem Igor Fisković*, (ur.) M. Jurković, P. Marković, Zagreb–Motovun, 2015., str. 391–396.
- *Sveto i profano. Slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj*, katalog izložbe, (ur.) R. Tomić, D. Marković, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2015. (autor 44 kataloške jedinice)
- „Zbirka anđela“, *Anđeli iz privatne zbirke u Dubrovniku*, Dubrovnik: Dubrovački muzeji, 2015., str. 27–41, 69–157.

Zlatko Uzelac

- „Kamensko – vječni šum vjetra – o spomeniku Vojina Bakića“, *Gordogan*, 2015., str. 31–32.
- „O anagnorizi i raspoznavanju – prilog analizi arhitekture Muzičke akademije“, *Zarez*, 409 (8. 5. 2015.).

Ratko Vučetić

- Ivana Haničar Buljan, Ratko Vučetić, „Osječka Tvrđa – polazišta revitalizacije“, *HERU, Heritage urbanism*, Zbornik međunarodnog znanstvenog skupa *Cultural Heritage – possibilities for spatial and economic development*, (ur.) M. Obad Šćitaroci, Zagreb: Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet, 2015., str. 174–179.

Vlasta Zajec

- „Štuko dekoracija stropa crkve Blažene Djelice Marije od Karmela (sv. Marije od Puka) u Novigradu u Istri“, *Radovi Zavoda za hrvatsku povijest*, 47 (2015.), str. 411–438.
- „Uzak kolosijek političke povijesti i tajna lebdećeg sarkofaga“, *Kvartal*, XII/3–4 (2015.), str. 46–50.

Danko Zelić

- „Short-lived Opera bella e buona: the 1564 Chancel Screen of the Church of St Roch in Dubrovnik“, u: *Scripta in honorem Igor Fisković*, (ur.) M. Jurković, P. Marković, Zagreb–Motovun, 2015., str. 271–281.
- „Veduta Dubrovnika s okolicom i veduta Ancone“, *Sveto i profano: slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj*, (ur.) R. Tomić, D. Marković, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2015. str. 239–243.
- „Veduta Dubrovnika, 17. stoljeće“, *Sveto i profano: slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj*, (ur.) R. Tomić, D. Marković, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2015., str. 236–238.

– „Wooden Houses in the Statutes and Urban Landscapes of Medieval Dalmatian Communes“, *Splitski statut iz 1312. godine: povijest i pravo: povodom 700. obljetnice*, (ur.) Ž. Radić, M. Trogrić, M. Meccarelli, L. Steindorff, Split: Književni krug Split, Odsjek za povijest Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu, Pravni fakultet Sveučilišta u Splitu, 2015., str. 489–507.

Andrej Žmegač

- „Matutinović između 'struke' i politike“, *Adrias. Zbornik zavoda za znanstveni i umjetnički rad HAZU*, 21 (2015), str. 143–151.
- „Velezbirka“, *Kvartal*, XII–1/2 (2015.), str. 32–34. **x**

Znanstveni skupovi

Znanstveni skupovi u organizaciji i suorganizaciji Instituta

1 Međunarodni znanstveni skup *Discovering Dalmatia. Dalmatia in 18th and 19th century travelogues, pictures and photographs*

Voditeljica projekta/aktivnosti: Ana Šverko; suorganizatori: Iva Raič Stojanović i Ivana Tadić
Konferencija je organizirana u sklopu uspostavnog istraživačkog projekta *Grand Tour Dalmatia*; CCF – Split, 21. – 23. 5. 2015.

2 Znanstveni skup *French artistic culture and post-war socialist Europe / Francuska umjetnička kultura i poslijeratna socijalistička Europa*

Voditeljica projekta/aktivnosti: Ljiljana Kolešnik; suorganizatori: Tamara Bjažić Klarin, Nikola Bojić, Sanja Horvatinčić i Sanja Sekelj
Konferencija je organizirana u sklopu projekta *Pariška likovna scena i hrvatska moderna umjetnost*; Zagreb: Institut za povijest umjetnosti – Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Gliptoteka HAZU – Zagreb, 24. – 25. 9. 2015.

3 Međunarodna konferencija *Konstrukcije pamćenja*

Voditeljica projekta/aktivnosti: Sandra Križić Roban; koordinatorica i izvršna urednica: Marija Borovičkić
Konferencija je organizirana u sklopu istraživačkog projekta *Postmedijiske i izvaninstitucionalne umjetničke prakse od 1960-ih do danas*; Zagreb: Institut za povijest umjetnosti – Akademija likovnih umjetnosti Sveučilišta u Zagrebu; Kino Europa – Zagreb, 10. – 11. 11. 2015.

4 Znanstveni skup *Metafora prtljage – međunarodna konferencija o suvremenoj fotografiji*

Voditeljica projekta/aktivnosti: Sandra Križić Roban; koordinatorica i izvršna urednica: Marija Borovičkić
Događanje je organizirano u okviru manifestacije *Rendez-vous, festival Francuske u Hrvatskoj*; Zagreb: Muzej za umjetnosti i obrt – Institut za povijest umjetnosti; MUO – Zagreb, 30. 6. – 1. 7. 2015.

Sudjelovanja na međunarodnim i nacionalnim znanstvenim skupovima

Istraživači su tijekom 2015. godine sudjelovali na više desetaka znanstvenih skupova i konferencija u Hrvatskoj (Križevci, Pula, Sinj, Sisak, Split, Šibenik, Vis i Zagreb) i inozemstvu (Beč, Bremen, Bukurešt, Gdańsk, Greifswald, Johannesburg (Južnoafrička Republika), Leeds, Lisabon, Łódź, Ljubljana, Madrid, Rim, Cambridge, Savannah (SAD), Sofija i Sremski Karlovci).

Petra Batelja

– *Sisačka Bogorodica Zaštitnica* // Simpozij: Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije; organizatori: Sisačka biskupija i Hrvatski mariološki institut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Sisak, 4. – 6. 12. 2015.

Josip Belamarić

- *Zadarski Forum u srednjem vijeku* // Kolokvij: Zadar: prostor, vrijeme, arhitektura; organizator: Institut za povijesti umjetnosti – podružnica Centar Cvito Fisković, u slopu projekta *Discovering Dalmatia*; Split, 20. 5. 2015.
- *The afterlife of the sphinxes in Diocletian's Palace in Split* // Skup: CECE7 – VIIth European Conference of Egyptologists. Egypt 2015: perspectives of research; organizatori: Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, Arheološki muzej u Zagrebu, Pułtusk Academy of Humanities in Pułtusk (Poljska); Zagreb, 2. – 7. 6. 2015.
- *The Villa in Renaissance Dubrovnik: ars ubi naturam perfecit apta rudem (where art has tamed the wild nature)* // Međunarodna konferencija: From Riverbed to Seashore – Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period; organizatori: New Europe College, Institute for Advanced Studies – Bukurešt (Rumunjska), The Getty Foundation, Connecting Art Histories Initiative – Harvard University; Bukurešt, 13. 6. 2015.

Darka Bilić

- Darka Bilić, Ramona Quattrini, *The Lazarettos of Ancona and Split on Two Coasts of the Adriatic: Historical and Typological Comparison* // Simpozij: 9th Savannah Symposium: The Architecture of Trade; organizator: SCAD Museum of Art – Savannah (USA); Savannah, 5. – 7. 2. 2015.
- *Nacrti samostana i crkve Gospe Sinjske* // Skup: Međunarodni znanstveni skup o 300. obljetnici slavne obrane Sinja 1715. godine (1715. – 2015.); organizatori: Franjevački samostan Gospe Sinjske, Viteško alkarsko društvo Sinj, Grad Sinj i gradovi i općine Cetinske krajine; Zagreb, HAZU, 12. 5. 2015., Sinj, 14. – 17. 5. 2015.
- *The Lazareto in Split Between East and West* // Međunarodna konferencija: From Riverbed to Seashore – Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period; organizatori: New Europe College, Institute for Advanced Studies – Bukurešt (Rumunjska), The Getty Foundation, Connecting Art Histories Initiative – Harvard University; Bukurešt, 13. 6. 2015.

Tamara Bjažić Klarin

- *With Le Corbusier in Person – Hosting the Exhibition „Le Corbusier“ in Yugoslavia in 1952 and 1953* // Skup: Western Temptations in Cold War Times; Ljubljana, Muzej za arhitekturo in oblikovanje (MAO), 5. 11. 2015.
- *Synthesis in Architecture – Towards a New Architectural Expression* // Skup: French Artistic Culture and Post-war Socialist Europe; organizatori: Institut za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Zagreb, Gliptoteka HAZU, 24. – 25. 9. 2015.

Nikola Bojić

- *Diocletian's palace in the post-war architectural Discourse of the Team 10* // Međunarodna konferencija: Crossroads: East and West / Cultural contacts, transfers and interchanges between East and West in the Mediterranean; organizatori: Sveučilište u Ljubljani, Sveučilište u Splitu, Centar za ikonografske studije Sveučilišta u Rijeci; Split, 17. – 19. 9. 2015.

Marija Borovičkić

- „*Etnografski obrat*“ u suvremenoj umjetnosti i pozicija fotografa na razmeđi: slučaj rada Kulisa Nevena Petrovića // Međunarodna konferencija: Metafora prtljage; organizator: Institut za povijest umjetnosti; Zagreb, 30. 6. – 1. 7. 2015.
- *Material and Immaterial Industrial Heritage of Vela Luka: Questioning Identity of the Dichotomies of „Past“ and „Future“* // Konferencija: Memory, Melancholy and Nostalgia; organizatori: University of Gdańsk, University of São Paulo, McGill University, Gdańsk, (Poljska), 17. – 18. 9. 2015.
- *Promišljanje dijaloga industrijske baštine i umjetničke proizvodnje. Slučaj otoka Korčule i Vele Luke* // Simpozij: Odgovorni turizam na otocima: prema sinergiji turizma i cjelogodišnjeg života otoka; Vis, 17. – 20. 9. 2015.

Ivana Haničar Buljan

- Ivana Haničar Buljan, Ratko Vučetić, *Osječka Tvrđa – istraženost i problemi obnove* // 2. međunarodna konferencija Očuvanje i unapređenje istorijskih gradova; Sremski Karlovci, 14. – 15. 5. 2015.
- Ivana Haničar Buljan, Ratko Vučetić, *Osječka Tvrđa – polazišta revitalizacije* // Međunarodni znanstveni skup: Prostorne i razvojne mogućnosti kulturnog naslijeđa, u okviru projekta HERU (*Heritage Urbanism*), Arhitektonski fakultet sveučilišta u Zagrebu – HAZU; Zagreb, 22. i 23. 10. 2015.

Katarina Horvat-Levaj

- *Implementing new functions in the ancient and medieval Ston ager and saltern network – the Analysis of Possibility* // Međunarodni znanstveni skup: Cultural Heritage – possibilities for spatial and economic development; organizator: Sveučilište u Zagrebu – Arhitektonski fakultet; Zagreb, 22. – 23. 10. 2015.

Sanja Horvatinčić

- *Reviving the Memory: Memorial Sculpture as the Motif in the Art Practice of Igor Grubić // Between democracies 1989. – 2014.: Remembering, narrating and reimagining the past in Eastern and Central Europe and South Africa; organizatori: University of Johannesburg – Faculty of Art, Design and Architecture (Južnoafrička Republika), „George Enescu“ University of Arts, Iași (Rumunjska), Institut za povijest umjetnosti, Zagreb (Hrvatska); Johannesburg (Južnoafrička Republika), 14. 3. 2015.*
- *Between the Authentic and the Symbolic: Imaginary Elements of Yugoslav WWII Memorials and the Recreation of the Event // Skup: Socialism on the Bench / Socialism: Construction and Deconstruction; organizator: Sveučilište Jurja Dobrile u Puli; Pula, 3. 10. 2015.*

Ljiljana Kolešnik

- *Art History in the Age of Post-Humanities // Rethinking 20th Century Art History, Institute of Arts, Bulgarian Academy of Arts, Sofija, 26. 6. – 28. 6. 2015.*
- *Between social activism and Academia – Art history in Yugoslavia during the Cold War period // Politics, State Power and the Making of Art History in Europe after 1945; Universidad Autónoma de Madrid/Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía, Madrid, 18. – 20. 6. 2015.*
- *The International Movement New Tendencies – A Unique Example of Transnational Artists' Networking in the 1960s // Symposium Collaborative Artist Networks in the Twentieth Century and Beyond, Jacobs University, Bremen, 6. – 8. 7. 2015.*
- *French and Yugoslav Cultural relations in 1950s // French Artistic Culture and Post-war Socialist Europe; organizatori: Institut za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Zagreb, Gliptoteka HAZU, 24. – 26. 9. 2015.*
- *Spatial and Temporal Trajectories of Southeast European Avantgarde // Avantgarde Migrations, Calouste Gulbenkian Foundation/Institute for Art History, Universidade Nova de Lisboa; Lisabon, 19. – 21. 11. 2015.*

Irena Kraševac

- *Dalmatian travels of Emil Jakob Schindler // Skup: Discovering Dalmatia; organizator: Institut za povijest umjetnosti – Centar Cvito Fisković; Split, 21. – 22. 5. 2015.*
- *André Malraux and Croatian Art History // Skup: French Artistic Culture and Post-war Socialist Europe; organizatori: Institut za povijest umjetnosti, Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu; Zagreb, 24. – 25. 9. 2015.*

Sandra Križić Roban

- *Metafora prtljage // Metaphor of Baggage; organizatori: Muzej za umjetnost i obrt, Institut za povijest umjetnosti, Zagreb; Zagreb, 30. 6. 2015.*
- *Betrayal of the Image // Symposium Neverending Painting, Muzej suvremene umjetnosti, Zagreb; Zagreb, 3. – 4. 10. 2015.*

Ivana Mance

– *Naïve Art in Yugoslavia: the Illusionary Image of Independency in the Cold War Sixties //* Skup: Politics, State Power and Making of Art History in Europe after 1945; organizator: Universidad autonoma de Madrid, Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofía; Madrid (Španjolska), 18. – 20. 6. 2015.

Matija Matko Marušić

– *The Observant Franciscans and the Reconstructions of the Sacred Topography of Jerusalem in the Eastern Adriatic //* Međunarodna konferencija: Crossroads: East and West / Cultural contacts, transfers and interchanges between East and West in the Mediterranean; organizatori: Sveučilište u Ljubljani, Sveučilište u Splitu, Centar za ikonografske studije Sveučilišta u Rijeci; Split, 17. – 19. 9. 2015.

– Ana Marinković, Matko Matja Marušić, *City Government as Instigator of Religious Changes: Civic Devotion and the Observant Reform in Late Medieval Dubrovnik //* Kongres: International Medieval Congress; organizator: Institute for Medieval Studies – University of Leeds; Leeds (Ujedinjeno Kraljevstvo), 6. – 9. 7. 2015.

– *Monumental Crucifixes and the Text–Image–Text Strategies of Communicating the Passion //* Skup: Text Versus a Piece of Art; organizatori: Odsjek za povijest umjetnosti, Odsjek za slavistiku Sveučilišta u Łódźu, Centar Ceraneum Sveučilišta u Łódźu, Odsjek za povijest umjetnosti Nacionalne akademije za umjetnost u Lavovu; Łódź (Poljska), 18. – 20. 5. 2015.

Milan Pelc

– *Überlegungen zum Manierismus //* Renaissancen der Renaissance. Die Aneignung einer Epoche in der modernen Kunstgeschichtsschreibung; organizator: Alfried Krupp Wissenschaftskolleg Greifswald; Greifswald, 19. – 20. 3. 2015

– *Leopold I. in der Sammlung Valvasor – Ikonographie des Kaisers aus der Perspektive eines adeligen Zeitgenossen //* Skup: Representing the Habsburg-Lorraine Dynasty in Music, Visual media and Architecture, c. 1618–1918; organizator: Austrian Academy of Sciences, Institute of History of Art and Musicology; Beč, 8. – 10. 6. 2015.

– *Ikonografija Bogorodice u Misalu Jurja od Topuskog //* Mariološko-marijanski simpozij: Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije; organizatori: Sisačka biskupija, Hrvatski mariološki institut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Sisak, 4. – 6. 12. 2015.

Ana Plosnić Škarić

– Ana Plosnić Škarić, Alessandra Ferrighi, *The First Two European Ghettos //* Kongres: International Medieval Congress; organizator: Institute for Medieval Studies – University of Leeds; Leeds (Ujedinjeno Kraljevstvo), 7. 7. 2015.

Petar Prelog

- *Art and Life are One – The Association of Artists Zemlja, Ideology and Artist Networking // Simpozij: Collaborative Artist 44Networks in the Twentieth Century and Beyond; organizator: Jacobs University, Bremen; Bremen, 6. – 8. 7. 2015.*
- *From Anxiety to Rebellion: Expressionism in Croatian Art // Skup: Peripheral Expressionisms. Artistic Networks and Cultural Exchange between Germany and its Eastern Neighbors in the Context of the European Avant-garde; organizator: Jacobs University, Bremen; Bremen, 3. – 6. 12. 2015.*

Daniel Premerl

- *Visual Propaganda for the Illyrian Cause in Urban VIII's Rome // Međunarodna konferencija: From Riverbed to Seashore – Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period; organizatori: New Europe College, Institute for Advanced Studies – Bukurešť (Rumunjska), The Getty Foundation, Connecting Art Histories Initiative – Harvard University; Bukurešť, 13. 6. 2015.*
- Daniel Premerl, Danko Šourek, *The Illyrian-Hungarian College in Bologna // Skup: Visualizing Nationhood: the Schiavoni/Ilyrian Confraternities and Colleges in Italy and the Artistic Exchange with South East Europe (15th – 18th c.); organizator: Biblioteca Hertziana, Max-Planck-Institut für Kunstgeschichte; Rim, 24. 9. 2015.*

Iva Raič Stojanović

- *Konzervatorska načela Gjure Szabe na primjeru senjske katedrale // Skup: Hrvatski povjesničari umjetnosti – Gjuro Szabo (1875.–1943.); organizator: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske; Zagreb, 15. – 16. 10. 2015.*

Mirjana Repanić-Braun

- *Representation of 44Habsburgs in the Croatian Historical Lands: Public Spaces and the Religious Art as the Political Tools // Skup: Representing the Habsburg-Lorraine Dynasty in Music, Visual media and Architecture, c. 1618–1918; organizator: Austrian Academy of Sciences, Institute of History of Art and Musicology; Beč, 8. – 10. 6. 2015.*
- *Slikani prikazi Blažene Djevice Marije u Kloštar Ivaniću i Kutini // Mariološko-marijanski simpozij: Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije; organizatori: Sisačka biskupija, Hrvatski mariološki institut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Sisak, 4. – 6. 12. 2015.*

Irena Šimić

- *Interpretacija i valorizacija urbanog naslijeđa primjer fotografskog opusa Krešimira Tadića (Interpretation and evaluation possibilities of urban heritage an example of photographic legacy of Krešimir Tadić) // Međunarodni znanstveni skup: Prostorne i razvojne mogućnosti kulturnog naslijeđa, u okviru projekta HERU (Heritage Urbanism), Arhitektonski fakultet sveučilišta u Zagrebu – HAZU; Zagreb, 22. – 23. 10. 2015.*

Ana Šverko

– *Michele and Giangirolamo Sanmicheli's Fort St Nicholas in Šibenik in the Context of Adriatic Renaissance Fortifications* // Međunarodna konferencija: From Riverbed to Seashore: Art on the Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period; organizator: New Europe College, Institute for Advanced Studies – Bukurešt (Rumunjska), The Getty Foundation, Connecting Art Histories Initiative – Harvard University; Bukurešt, 13. 6. 2015.

Ratko Vučetić

– Ivana Haničar Buljan, Ratko Vučetić, *Osječka Tvrđa – istraženost i problemi obnove* // 2. međunarodna konferencija Očuvanje i unapređenje istorijskih gradova; Sremski Karlovci, 14 – 15. 5. 2015.

– Ivana Haničar Buljan, Ratko Vučetić, *Osječka Tvrđa – polazišta revitalizacije* // Međunarodni znanstveni skup: Prostorne i razvojne mogućnosti kulturnog naslijeđa, u okviru projekta HERU (*Heritage Urbanism*), Arhitektonski fakultet sveučilišta u Zagrebu – HAZU; Zagreb, 22. – 23. 10. 2015.

– *Prostorno obilježje gradova kontinentalne Hrvatske u 15.stoljeću* // Znanstveni kolokvij: Kralj Žigmund i njegovo doba, Zavod za znanstvenoistraživački i umjetnički rad HAZU Koprivničko-križevačke županije u Križevcima; Križevci, 25. 11. 2015.

Vlasta Zajec

– *Dva kiparska prikaza Bogorodice Bezgrešne (Bezgrešnog začeća) na području Sisačke biskupije* // Simpozij: Štovanje Bogorodice na području Sisačke biskupije; organizatori: Sisačka biskupija i Hrvatski mariološki institut Katoličkoga bogoslovnog fakulteta Sveučilišta u Zagrebu; Sisak, 4. – 6. 12. 2015.

Danko Zelić

– *Dubrovnik: (Re)Programming of the Urban Space 1250–1350* // Kongres: International Medieval Congress; organizator: Institute for Medieval Studies – University of Leeds; Leeds (Ujedinjeno Kraljevstvo), 7. 7. 2015.

– *Fond „Obitelj Draganić-Vrančić“ u Državnom arhivu u Zadru i nepoznati arhivski dokumenti o životu i radu Fausta Vrančića* // Skup: Faust Vrančić i njegovo doba: u povodu 400. obljetnice objavlјivanja Novih strojeva Fausta Vrančića Šibenčanina; organizator: Memorijalni centar „Faust Vrančić“, Prvić Luka (pokrovitelj: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti); Vodice – Šibenik, 22. – 23. 9. 2015.

Andrej Žmegač

– *De Traux's description of Dalmatia* // Konferencija: Discovering Dalmatia; organizatori: Institut za povijest umjetnosti, Sveučilište u Splitu, Etnografski muzej u Splitu; Split, 21. – 23. 5. 2015.

– Szabo – dva neriješena pitanja // Skup: Hrvatski povjesničari umjetnosti: Gjuro Szabo (1875.–1943); organizator: Društvo povjesničara umjetnosti Hrvatske; Zagreb, 15. – 16. 10. 2015. **X**

Mobilnost

Ulazna mobilnost

Aleksandra Boychenko, Post-Doctoral Fellow, Jacobs University, Bremen, Njemačka, lipanj – srpanj 2015., studijski boravak u svrhu istraživanja hrvatsko-njemačkih umjetničkih veza između dva svjetska rata, mentorstvo Lj. Kolešnik, P. Prelog (IPU), mentorica prof. Isabel Wünsche, voditeljica njemačkog tima. Boravak u trajanju od 2 mjeseca financirali su MZOS RH – DAAD, Hrvatsko-njemački znanstveno istraživački projekt.

Izlazna mobilnost

Sandra Križić Roban

Institucija: Zacheta Fundacja Arton, Fundacja Archeologia Fotografii (Varšava, Poljska). Boravak od 3 tjedna (svibanj i rujan 2015.) sa svrhom istraživanja konceptualne fotografije u Poljskoj (Krakov, Varšava, Łódź, Wrocław) u okviru projekta *Postmedijska umjetnost u Srednjoj i Jugoistočnoj Europi* u suradnji s Institutom Adam Mickiewicz.

Matko Matija Marušić

Institucija: Universita' degli Studi di Pisa, Dipartimento di Civilta' e Forme del Sapere, Italija. Studijska razmjena u okviru programa Erasmus+, mentori: prof. dr. sc. Marco Collareta i dr. sc. Arturo Marzano, u trajanju od 6 mjeseci (listopad 2015. – ožujak 2016.)

Milan Pelc

Institucija: Herzog August Bibliothek Wolfenbüttel (Wolfenbüttel, Njemačka). Boravak u trajanju od 7 tjedana, rujan – studeni 2015.; suradnja i istraživanje u Herzog August Bibliothek, financirano s projekta *Virtuelles Kupferstichkabinett*.

Ana Šverko

Institucija: Harvard University, Cambridge, Massachusetts; Cornell University, Ithaca, SAD. Boravak u trajanju od 4 tjedna (siječanj i veljača 2015.), istraživački seminar *From Riverbed to Seashore – Art on the Move in Eastern Europe and the Mediterranean in the Early Modern Period*; studijski boravaka na Cornell University sa svrhom istraživanja i predavanja u okviru kolegija *Visual Representation*, financirano od The Getty Foundation, Connecting Art Histories Programme. **X**

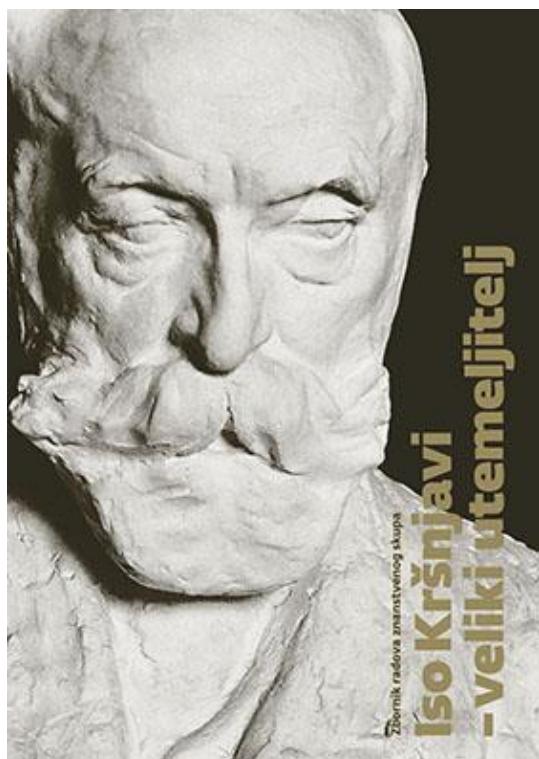
- x Nakladništvo**
- x Autorske izložbe i suradnje**
- x Urednički rad**
- x Baze podataka i informacijski sustavi**
- x Popularizacija znanosti**
- x Edukativne aktivnosti**

Nakladništvo

Nakladnička djelatnost Instituta za povijest umjetnosti primarno se odvija kroz objavljivanje triju časopisa – **Radovi Instituta za povijest umjetnosti** (od 1972.), **Život umjetnosti** (od 1966.), **Kvartal** (od 2004.) te objavljivanje knjiga u više znanstvenih nakladničkih cjelina: **Studije i monografije** (od 1980.), **Mala biblioteka** (od 1995.), **Umjetnička topografija Hrvatske** (od 1986.). Dio nakladništva odnosi se na knjižice sažetaka, zbornike stručnih i znanstvenih simpozija i kongresa, te kataloge izložbi i ostala izdanja, često u suizdavaštvu s drugim nakladnicima. U okviru cjeline **Mrežna izdanja Instituta za povijest umjetnosti** koja je pokrenuta 2012. godine, objavljaju se nova izdanja ili reizdanja postojećih nakladničkih cjelina i konzervatorske studije i elaborati.

Nova izdanja

Ivana Mance, Zlatko Matijević (ur.), **Iso Kršnjavi – veliki utemeljitelj**, Zbornik radova znanstvenog skupa, Zagreb, 21. – 23. studenoga 2012., Zlatna dvorana Hrvatskog instituta za povijest, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, Hrvatski institut za povijest, 2015.

—
ISBN 978-953-7875-18-3 [IPU]

ISBN 978-953-7840-46-4 [HIP]

Naklada: 300 primjeraka

Cijena: 150,00 kn

Recenzenti: Damir Agićić, Željka Čorak, Frano Dulibić

Autori: Darija Alujević, Josipa Alviž, Marija Barović, Marina Bregovac Pisk, Ivan Bulić, Sandi Bulimbašić, Lidija Butković Mićin, Katica Čorkalo Jemrić, Franko Čorić, Dragan Damjanović, Andreja Der-Hazarijan Vukić, Ljerka Dulibić, Jasenka Ferber Bogdan, Krešimir Galović, Magdalena Getaldić, Vesna Golubović, Mislav Gregl, Zoran Grijak, Libuše Jirsak, Zlatko Jurić, Arijana Kolak Bošnjak, Irena Kraševac, Jure Krišto, Tomislav Kršnjavi, Sanja Lončar, Silvija Lučevnjak, Katarina Lukavečki, Ivana Mance, Zlatko Matijević, Stjepan Matković, Ivan Mirnik, Jasmina Nestić, Branko Ostajmer, Iva Pasini Tržec, Daniel Patafta, Dubravka Peić Čaldarović, Tihana Petrović Leš, Dalibor Prančević, Petar Prelog, Enes Quien, Ivana Rončević Elezović, Dunja Seiter-Šverko, Žarko Španiček, Marko Špikić, Vlasta Švoger, Marija Tonković, Jasna Turkalj, Tamara Tvrtković, Dajana Vlaisavljević, Marko Vukičević, Sanja Žaja Vrbica

Prijevod sažetaka na engleski: Tanja Trška

Lektura i izrada kazala: Ivana Majer

Grafički dizajn: Mario Aničić

Materijalni opis: 575 str.; ilustr. c/b; imensko kazalo

—
„Ovo izdanje rezultat je znanstvenoga skupa održanog u studenome 2012. godine, u Zlatnoj dvorani zgrade u Opatičkoj 10, u suorganizaciji dvaju instituta – Hrvatskoga instituta za povijest i Instituta za povijest umjetnosti. Pod nazivom *Iso Kršnjavi – veliki utemeljitelj*, taj je multidisciplinarno zamišljen skup okupio reprezentativan broj znanstvenika i stručnjaka – povjesničara, povjesničara umjetnosti, etnologa, arheologa, muzealaca, konzervatora i drugih koji istražuju povijesnu baštinu Izidora (Isidora, Ise) Kršnjavoga i njegova vremena, ponudivši prvu, u težnji sveobuhvatnu, kritički utemeljenu interpretaciju djela i djelovanja, lika i uspomene toga, koliko prozivanog, toliko zaslužnog političara i kulturnog djelatnika, kritičara i kroničara, slikara, prevoditelja i romanopisca, sveučilišnog profesora, arbitra ukusa i ideologa građanskog i nacionalnog moderniteta. Činjeničnost njegovih 'utemeljiteljskih' doprinosa s jedne, i njegovih političkih opredjeljenja s druge strane već je dulje vremena tražila aktualno historijsko tumačenje, legitimacijsku pripovijest koja bi naizgled proturječne sastavnice Kršnjavijeva života i rada pokušala sagledati u idejnem kontinuitetu, odnosno kao strukturalne aspekte konkretnoga povijesnog vremena, pa i određenog poretku moći koji još uvijek ima univerzalnu valjanost.“ I. Mance, *Uvodno o strukturi i sadržaju zbornika (ulomak)*

—
Radovi Instituta za povijest umjetnosti

Radovi Instituta za povijest umjetnosti znanstveni je časopis otvoren autorima koji donose nova saznanja, teorije i interpretacije iz polja povijesti umjetnosti. U *Radovima IPU* objavljaju se izvorni znanstveni članci, prethodna priopćenja i pregledni radovi koji prethodno nisu bili objavljeni u nekom drugom tiskanom ili elektroničkom mediju. Objavljaju se također članci kojima je prethodio elaborat ili izlaganje na znanstvenom skupu, neobjavljeno u zborniku radova (autori tu činjenicu trebaju spomenuti u prvoj bilješci). Uz članke koji se bave poviješću umjetnosti u Hrvatskoj i njezinim širim kontekstom, dobrodošli su i prilozi s temama iz srednjoeuropskog, mediteranskog i općenito europskoga kulturno-umjetničkog kruga.

—

Glavna i odgovorna urednica: Mirjana Repanić-Braun

Uredništvo: Sanja Cvetnić (nezavisni vanjski član), Ivana Haničar Buljan, Katarina Horvat-Levaj, Ana Plosnić Škarić, Mirjana Repanić-Braun, Danko Zelić

Uredničko vijeće: Elmar Brohl (Marburg), Géza Galavics (Budimpešta), Emil Hilje (Zadar), Herbert Karner (Beč), Martin Mádl (Prag), Tonko Maroević (Zagreb), Silvia Meloni Trkulja (Firenca), Barbara Murovec (Ljubljana), Götz Pochat (Graz), Marino Viganò (Padova)

Oblikovanje: Franjo Kiš, ArTresor naklada, Zagreb

E-mail: mabraun@ipu.hr

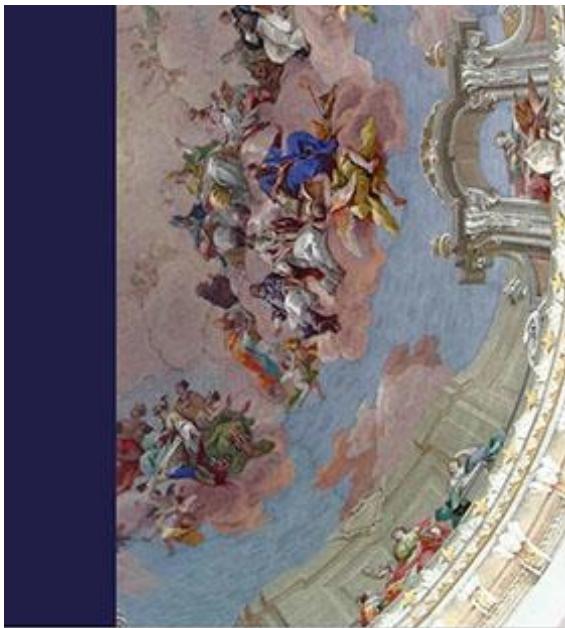
Mrežna stranica (*online* izdanje)

ISSN: 0350-3437 (tiskano izdanje), 1845-4534 (mrežno izdanje)

Naklada: 200 kom

Časopis je referiran u: Répertoire de la littérature de l'art – RILA (1975.–1989.), Bibliography of the History of Art – BHA (1990.–2007.), International Bibliography of art – IBA (od 2007.), European Reference Index for the Humanities (ERIH), EBSCO (Art Source Database) i Scopus.

Izdavanje časopisa finansijski podupire Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske.

Radovi Instituta za povijest umjetnosti 39

Radovi Instituta za povijest umjetnosti, br. 39, 2015., 192 str.

Autori u broju: Daria Alujević, Ivan Basić, Laris Borić, Sandi Bulimbašić, Ivana Čapeta Rakić, Dragan Damjanović – Iskra Iveljić, Frano Dulibić, Bojan Goja, Irena Kraševac, Lovorka Magaš Bilandžić, Jasmina Nestić, Milan Pelc, Werner Telesko, Milena Ulčar

Život umjetnosti – časopis za suvremena likovna zbivanja

–
Život umjetnosti je časopis za suvremena likovna zbivanja, posvećen raznovrsnim vidovima suvremene umjetničke prakse u Hrvatskoj, regiji i šire, s tradicijom kontinuiranog izlaženja od 1966. godine. Objavljuje ga Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu dvaput godišnje kao dvojezično izdanje, a od 2008. koncepciju i uredništvo broja potpisuju i gostujući urednici.

–
Uredništvo časopisa pokrenulo je projekt digitalizacije starih brojeva časopisa Život umjetnosti koji su dosad bili dostupni samo u tiskanoj formi ili su rasprodani. Nakon revizije bibliografskih popisa, krenulo se u postupak optičkoga računalnog prepoznavanja teksta i slike, kao i reviziju kazala članaka i autora na kojem radi Marija Borovičkić te uređivanje digitalne arhive časopisa i njihovu objavu za koju je zadužena Irena Šimić. Dovrštekom projekta osigurat će se se javna dostupnost i otvoreni pristup (*open access*) sadržaja objavljenog u proteklih 50 godina kontinuiranog izdavanja časopisa.

–
Glavna i odgovorna urednica: Sandra Križić Roban
Izvršna urednica: Marija Borovičkić, Sanja Horvatinčić

Uredništvo: Liesbeth Decan, Leonida Kovač, Suzana Marjanić, Irena Šimić

Dizajn i prijelom: bilić_müller studio

E-mail: zivot-umjetnosti@ipu.hr

Mrežne stranice: zivotumjetnosti.ipu.hr

Društvena mreža: [Facebook stranica](#)

ISSN: 0514-7794 (tiskano izdanje), 1849-2207 (online izdanje)

Izdavanje časopisa podupiru Ministarstvo kulture Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta Republike Hrvatske i Gradski ured za obrazovanje, kulturu i sport Grada Zagreba. Izdavanje časopisa potpomognuo je ESRTE Stiftung.

Prilozi objavljeni u *Životu umjetnosti* referiraju se u citatnom indeksu Arts & Humanities Citation Index – AHCI (od 2008.) u bazi WoS CC te u bazi Scopus (od 2009.).

—

96–2015

Tema broja: *Od teritorija do specifičnog mesta*

Urednik broja: Nikola Bojić

Autori teksta: Aleksandar Bede, Mevre Bedir, Neil Brenner, Dubravka Đurić, Igor Ekštajn, Darko Fritz, Sanja Horvatinčić, Sonja Leboš, Ivica Mitrović, Marcus Owens, Miško Šuvaković, Felipe Vera

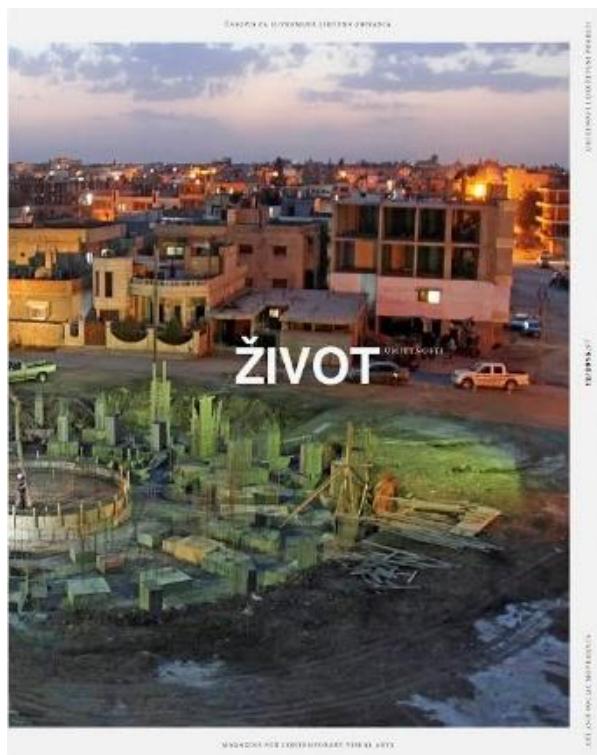
Autori mapa: Caitlin Berrigan, Ana Dana Beroš, Nikola Bojić, Damir Bralić, Branka Cvjetičanin, Damir Gamulin, Ida Križaj, Paolo Patelli, Sabine Réthoré, Tobias Revell, Antun Sevšek, Santiago Sierra, Artur Šilić, Idis Turato, Urban Theory Lab, Giuditta Vendrame

Suradnici: Billić Müller Dizajn, Nikola Gjurek

„Filozof Michel Foucault ističe da je bit moći koja se sažima u procesu vladanja uvijek fokusirana na čovjeka, ali ne na pojedinca nego na razumijevanje i vještinu manipulacije odnosima između pojedinaca i njihovih okruženja. Pojam okruženja Foucault prepoznaje u fenomenima poput bogatstva, resursa, teritorija i svih njegovih kvaliteta, kao što su klima, navodnjavanje, fertilitnost, ali i navike, načini mišljenja i ponašanja koji se uz njega vežu. Možemo reći da 'sudbina' specifičnog mesta stoga proizlazi iz slojeva teritorija, njihova ispreplitanja i dinamičke razmjene u datom trenutku. Oslonjen na ovakvo promišljanje teritorija, koncept 96. broja Života umjetnosti temelji se na taktičkom povezivanju mapa i tekstova u deset tematskih parova koji se mogu promatrati kao zasebni tekstualno-kartografski slojevi časopisa: geopolitički [T1:M1], memorijalni [T2:M2], poetični [T3:M3], planetarni [T4:M4], ekološki [T5:M5], migracijski [T6:M6], legalni [T7:M7], infrastrukturni [T8:M8], tehnološki [T9:M9], javni [T10:M10].“ N. Bojić (iz uvodnika)

—

97–2015

Tema broja: Umjetnost i društveni pokreti

Urednice broja: [BLOK]: Ana Kutleša, Ivana Hanaček, Vesna Vuković

Izvršna urednica: Marija Borovičkić

Autori tekstova: Lidiya Krienzer Radojević, Mario Kikaš, Jelena Petrović

Intervjui: Jonas Staal / [BLOK], Can Gülcü / [BLOK]

Manifesti: AkhRR, Oktoabar, Diego Rivera, David A. Siqueiros i dr., Rote Gruppe, ARBKD,

Njujorški klub Johna Reeda, Emory Douglas, Zemlja

Crteži: Petja Dimitrova

Prilozi za ovaj broj proizašli su iz [BLOK]-ova programa *Mikropolitike* (www.blok.hr). „Društveno angažirane umjetničke prakse iz prošlosti, a na čiju se tradiciju nastavljaju suvremene socijalne prakse, bile su snažno povezane s realnim političkim snagama (Komunistička partija, lijeve partije, sindikati). Ako se danas odmaknemo samo malo izvan zaštićenih zidova galerija i muzeja, korak dalje od svečanih otvaranja bijenalnih manifestacija i mimo prebrzih zaključaka o umjetnicima kao progresivnim čimbenicima društvenih promjena, naći ćemo se u poprilično pustom političkom krajoliku: iza više liberalnih ili više konzervativnih svjetonazorskih opcija stoji ujednačena liberalna ekomska politika koju kroje svjetski centri moći prema interesima kapitala (...) Ukratko: lijeva opcija je u političkom polju nepostojeća. Što u okolnostima globalne ekomske krize, krize demokracije i izostanka centraliziranog društvenog pokreta s konzistentnom i jasnom političkom artikulacijom uopće znači angažirani umjetnik-individualac koji operira u elitnom polju kulturne proizvodnje usmjerene na privilegirane, visoko obrazovane članove društva, jedno je od ključnih pitanja života umjetnosti koji držite u ruci.“ [BLOK]: Ana Kutleša, Ivana Hanaček, Vesna Vuković (iz uvodnika)

Kvartal – kronika povijesti umjetnosti u Hrvatskoj

–

Kvartal je stručni časopis koji prati tekuća zbivanja na području povijesti umjetnosti u Hrvatskoj. U njemu se objavljaju recenzije i prikazi odabralih novih izdanja i izložbi, razgovori s povjesničarima umjetnosti i likovnim umjetnicima, tekstovi vezani uz pojedina aktualna pitanja i probleme u struci, tekstovi kojima se prezentira primarna istraživačka djelatnost, kao i prikazi konzervatorskih i restauratorskih projekata te stručnih i znanstvenih skupova. Okosnicu uređivačkog koncepta čini nastojanje za afirmacijom utemeljenog kritičkog promišljanja vitalnih problema i pitanja povijesnoumjetničke struke u Hrvatskoj.

–

Glavna i odgovorna urednica: Ivana Mance

Uredništvo: Krasanka Majer Jurišić, Ana Šverko, Ratko Vučetić, Danko Zelić

Dizajn: Mario Aničić

Prijelom i priprema: Grafički ured, Zagreb

Tiskara: Printera Grupa d. o. o., Sveta Nedjelja

E-mail: kvartal@ipu.hr

Mrežna stranica (online izdanje)

Naklada: 300 primjeraka

ISSN: 1334-8671 (tiskano izdanje), 1845-4356 (mrežno izdanje)

Izdavanje časopisa financijski podupire Ministarstvo kulture Republike Hrvatske.

Zagreb, 2015.
God. 12, br. 1–2
96 str.

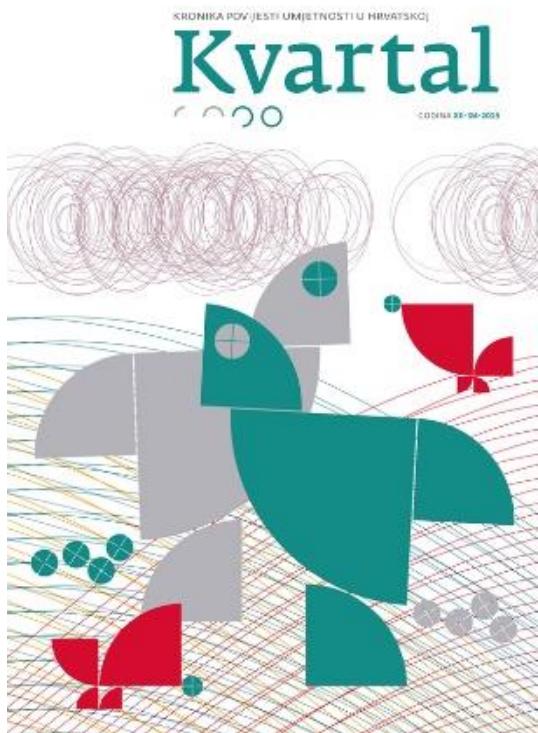

Autori u broju: Petra Batelja, Marija Bijelić, Dragan Damjanović, Frano Dulibić, Marko Golub, Antonio Grgić, Jasenka Gudelj, Miljenko Jurković, Ljiljana Kolešnik, Jasenka Kranjčević, Ivor Kranjec, Sandra Križić Roban, Palmira Krleža, Helena Kušenić, Tonko Maroević, Ana Plosnić Škarić, Milan Pelc, Helena Puhara, Ivanka Reberski, Ana Šeparović, Danko Šourek, Ivana Tadić, Tanja Trška, Lucija Vuković, Andrej Žmegač, Petra Župan

Zagreb, 2015.

God. 12, br. 3–4

89 str.

Autori u broju: Josipa Alviž, Irena Bekić, Tamara Bjačić Klarin, Dubravka Botica, Ivan Braut, Željka Čorak, Ljerka Dulibić, Snješka Knežević, Krasanka Majer Jurišić, Ivana Mance, Marko Filip Pavković, Milan Pelc, Iva Raič Stojanović, Danko Šourek, Ivana Tadić, Sandra Uskoković, Vlasta Zajec, Danko Zelić

RIHA journal

Međunarodno udruženje znanstvenoistraživačkih instituta za povijest umjetnosti (RIHA) koje tvori 28 instituta i srodnih ustanova iz Europe i SAD-a, pokrenuto je 2010. godine *RIHA Journal – online* časopis za nove znanstvene radove na engleskom, njemačkom, francuskom, talijanskom ili španjolskom jeziku. Riječ je o međunarodnom časopisu s otvorenim pristupom, koji je pokrenut s ciljem jačanja suradnje među institutima, bolje i lakše razmjene informacija i rezultata istraživanja te poticanja instituta na zajedničke projekte. Područni urednik za Hrvatsku: Institut za povijest umjetnosti – Zagreb; dr. sc. Andrej Žmegač. Više informacija: <http://www.riha-journal.org/>. **x**

Autorske izložbe i suradnje

Petra Batelja

- *Nakit kroz dva stoljeća*, koautorica postava izložbe, Žitnica grada Jastrebarsko, Jastrebarsko, 3. – 4. 7. 2015.

Josip Belamarić

- Muzeološka koncepcija Muzeja Sinjske alke (s Antom Miloševićem), Sinj, 8. 8. 2015.

Marija Borovičkić

- *4 priče*, Galerija moderne i suvremene umjetnosti Vela Luka, Vela Luka, 5. – 15. 5. 2015.

Irena Kraševac

- *Izazov moderne: Zagreb – Beč 1900*, autorska koncepcija izložbe za Galeriju Klovićevi dvori, Zagreb

Sandra Križić Roban

- *Ovo (ni)je moj svijet* – godišnja izložba Hrvatskog fotosaveza, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 5. 9. – 4. 10. 2015.
- tri autorske izložbe u Galeriji Spot, Zagreb (Žarko Vijatović, 1. – 21. 9. 2015., Hana Miletić, 22. 9. – 12. 10. 2015., Goran Trbuljak, 21. 10. – 16. 11. 2015.)

Ivana Mance

- *Zoran Pavelić, Promatranja*, Galerija Prsten HDLU, Zagreb, 23. 6. – 12. 7. 2015
- *Antonija Čačić, Koža slike*, Galerija Juraj Klović, Rijeka, 15. – 29. 5. 2015.

Sanja Sekelj

- *Ana Kuzmanić: Ti si malen ja sam velik!*, Galerija Miroslav Kraljević, Zagreb, prosinac 2015.
- *Asli Cavusoglu: U raznolikim procjenama*, Galerija Miroslav Kraljević, Zagreb, lipanj 2015.
- *Festival Željezara, Zajednički (g)rad*, Sisak, lipanj 2015.

Radoslav Tomić

- *Sveto i profano: slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj*, Galerija Klovićevi dvori, Zagreb, 16. 4. – 2. 8. 2015. **x**

Urednički rad

Josip Belamarić – član uredništva *Prilozi povijesti umjetnosti u Dalmaciji, Portal* (časopis Hrvatskoga restauratorskog zavoda), *Građa i prilozi za povijest Dalmacije, Mogućnosti*, urednik i član nekoliko biblioteka Književnog kruga Split

Tamara Bjažić Klarin – uredništvo knjige *French Artistic Culture and Central-East European Modern Art*, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, 2016.

Nikola Bojić – gostujući urednik broja *Život umjetnosti* (96, 2015.): *Od teritorija do specifičnog mesta*

Marija Borovičkić – uredništvo časopisa *Život umjetnosti* (96, 2015.), izvršna urednica časopisa *Život umjetnosti* (97, 2015.)

Ivana Haničar Buljan – uredništvo časopisa *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*, uredništvo časopisa *Kvartal*

Katarina Horvat-Levaj – uredništvo časopisa *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*

Sanja Horvatinčić – izvršna urednica časopisa *Život umjetnosti* (96, 2015.), članica uredništva časopisa *Život umjetnosti* (97, 2015.)

Ljiljana Kolešnik – uredništvo časopisa *Informatica Museologica* (MDC, Zagreb) i *Annali Galerije Antuna Augustinčića* (Galerija Antuna Augustinčića, Klanjec)

Sandra Križić Roban – glavna i odgovorna urednica časopisa *Život umjetnosti* (96, 2015.), članica uredništva časopisa *Život umjetnosti* (97, 2015.)

Irena Kraševac – glavna i odgovorna urednica časopisa *Peristil*

Ivana Mance – glavna i odgovorna urednica časopisa *Kvartal. Kronika povijesti umjetnosti u Hrvatskoj* – XII/1–2 (2015.) i XII-/3–4 (2015.), uredništvo časopisa *Peristil*; Marko Golub, *Kritička kartografija. Tekstovi o suvremenoj umjetnosti i dizajnu*, Zagreb: Durieux, AICA, 2015.; *Zbornik radova znanstvenog skupa Iso Kršnjavi – veliki utečmeljitelj*, (ur.) Ivana Mance, Zlatko Matijević, Zagreb: Institut za povijest umjetnosti, Hrvatski institut za povijest, 2015.

Milan Pelc – urednik *Mala biblioteka Instituta za povijest umjetnosti*, međunarodni savjet časopisa *Acta Historiae Artis Slovenica* (Ljubljana) i *ARS* (Bratislava), monografija *Cilmelia Metropolitana*

Ana Plosnić Škaric – uredništvo časopisa *Radovi Instituta za povijest umjetnosti*

Daniel Premerl – uredništvo časopisa *Peristil*

Iva Raič Stojanović – uredništvo časopisa *Peristil*

Mirjana Repanić-Braun – glavna i odgovorna urednica časopisa *Radovi Instituta za povijest umjetnosti* (39, 2015.)

Irena Šimić – uredništvo časopisa *Život umjetnosti* (96, 97 – 2015.)

Ana Šverko – uredništvo časopisa *Kvartal*

Radoslav Tomić – uredništvo časopisa *Art Bulletin Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti*, uredništvo Književni krug (Split), urednik kataloga izložbe *Sveto i profano. Slikarstvo talijanskog baroka u Hrvatskoj*, (ur.) Radoslav Tomić, Danijela Marković, Zagreb: Galerija Klovićevi dvori, 2015.

Ratko Vučetić – uredništvo časopisa *Kvartal*

Vlasta Zajec – uredništvo mrežnih stranica Instituta za povijest umjetnosti

Danko Zelić – uredništvo časopisa *Radovi Instituta za povijest umjetnosti i Kvartal*

Andrej Žmegač – lokalni urednik časopisa *RIHA Journal* **x**

Baze podataka i informacijski sustavi

Uz postojeće baze podataka (knjižnična, planotečna, fototečna i dr.), koje se kontinuirano unaprijeđuju u okviru aktualnih višegodišnjih istraživanja i znanstvenih projekata izgrađuju se specijalizirane baze podataka i stvaraju novi informacijski sustavi kojima je cilj adekvatno opisivanje, pohrana, prezentacija i vizualna interpretacija fenomena koji su u fokusu istraživanja.

Sanja Horvatinčić (od 2011.)

– rad na bazi podataka radnog naziva *Spomenici Narodnooslobodilačke borbe, radničkog pokreta i socijalističke revolucije na tlu Hrvatske, 1945.–1990.* u sklopu izrade doktorske disertacije

Ljiljana Kolešnik (od 2014.)

– CAN_IS – informacijski sustav u okviru projekta ARTNET, zajedno s ostalim članovima istraživačkog tima

Ana Plosnić Škarić (od 2014.)

– DUCAC – interaktivna baza mapiranih odluka dubrovačkih vijeća u sklopu projekta *Dubrovnik: Civitas et Acta Consiliorum* (ducac.ipu.hr/project/mapping)

Ana Šverko (od 2013.)

– kronogeografska baza grand-turizma u Dalmaciji u 18. i 19. stoljeću u sklopu uspostavnog istraživačkog projekta *Grand Tour Dalmatia* – razvoj koncepta i istraživačke metodologije te istraživanje i uredništvo; Iva Raič Stojanović – suradnja i izvršno uredništvo; Irena Kraševac – suradnja. **x**

Popularizacija znanosti

— Umjetnička vrtna kućica

Serija razgovora o raznim umjetničkim temama naslovljena Umjetnička vrtna kućica program je popularizacije znanosti u organizaciji uredništva časopisa *Život umjetnosti*. Razgovori su dosad održani u Kući Lauba, Galeriji Klovićevi dvori i prostorima Instituta za povijest umjetnosti. Nije riječ samo o poticanju kulture dijaloga nego i o činjenici da mnoge teme koje nas zanimaju ne možemo stići obraditi na izložbama ili u časopisu. Događanja i aktera na sceni je mnogo, i mnogo toga nas zanima. Stoga smo dio sadržaja odlučili podijeliti s publikom, snimiti ih i „prikopati“ na naše mrežne stranice. Razgovori su popraćeni prezentacijama umjetničkih projekata, projekcijom filmova, pokojom izvedbom „uživo“.

Strategije bilježenja grada: pamćenje, sjećanje i urbanizam na primjeru Zagreba, 21. 10.

2015. – Showroom Galerije Nova (Teslina 7), sudionici: Valentina Gulin Zrnić (Institut za etnologiju i folkloristiku), Nevena Škrbić Alempijević (Filozofski fakultet u Zagrebu), Boris Bakal (Bacači sjenki), Sonja Leboš (Udruga za interdisciplinarna i interkulturalna istraživanja) i Sanja Horvatinčić (Institut za povijest umjetnosti), moderatorica: Marija Borovičkić.

Bilježenje grada kao gesta, slučajnost, umjetnički angažman ili političko djelovanje otvara niz teorijskih, intencijskih i morfoloških varijacija. Vitalnost i slojevitost ove teme dotaknuta je kroz nekoliko aspekata, naglašavajući paralelizme i relacije sličnosti i razlika između kulturno-antropoloških, povjesnoumjetničkih i umjetničkih metodoloških i analitičkih okvira. Primjer grada Zagreba i njegovih heterogenih praksi politika pamćenja, kolektivnih sjećanja, urbanističkog građenja i oblikovanja poslužit će kao vizualizacija i konkretizacija artikulacija gradskog prostora i kolektivne svijesti koje su iz različitih perspektiva istraživali i propitivali naši gosti.

— Dani otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti, 13. – 15. 10. 2015. u Zagrebu, Splitu i Rijeci – javna predavanja

Nastavljajući dugogodišnju tradiciju Institut za povijest umjetnosti organizirao je i 2015. godine program popularizacije znanosti i simbolično otvorio svoja vrata široj publici – svim građanima, a posebno studentima i mlađoj publici. Želja je bila javnost pobliže upoznati s istraživanjima koja Institut provodi u polju povijesti umjetnosti, arhitekture i urbanizma, vizualne kulture, a posebno u segmentu valorizacije i prezentacije hrvatske kulturne baštine. Posebno zanimljiva bila je tematska šetnja o arhitektonsko-urbanističkom razvoju i izgradnji Ulice grada Vukovara u Zagrebu (dr. sc. Tamara Bjažić Klarin) te radionica o digitalizaciji negativa u fotolaboratoriju Instituta (Irena Šimić).

U splitskog podružnici Instituta – Centru Cvito Fisković predstavljeni su i rezultati interdisciplinarne studentske radionice pod nazivom *(De)mapiranje Dioklecijanove palače* koja se održala u svibnju 2015. godine u sklopu znanstvenog projekta *Grand Tour Dalmatia* koji se pod vodstvom dr. sc. Ane Šverko provodi uz podršku Hrvatske zaklade za znanost.

Ove smo se godine predstavili i publici grada Rijeke javnim razgovorom u knjižari i antikvarijatu Ex libris. U razgovoru o recentnim terenskim aktivnostima Instituta u Primorsko-goranskoj županiji i potencijalima suradnje znanstvene i lokalne zajednice sudjelovali su istraživači dr. sc. Vlasta Zajec i Zlatko Uzelac, prof.

U Zagrebu smo, kao i prethodnih godina, za posjetitelje omogućili prodaju izdanja Instituta po prigodnim cijenama, dok je za publiku u Splitu pripremljena zanimljiva čitaonica recentnijih naslova iz naše i srodnih biblioteka.

Dani otvorenih vrata Instituta za povijest umjetnosti, kako ih mi vidimo, prilika su za razmjenu informacija i znanja o aktualnim zbivanjima u polju povijesti umjetnosti, arhitekture i prostora.

Izdvojeno iz rasporeda:

- Zagreb, 13. 10. 2015., tematska šetnja „Vukovarskom ulicom – od Savske do Držiceve“ s projekcijom dokumentarnog filma *Koraci grada* i televizijskih priloga o zgradici Radničkog sveučilišta (danas Pučkoga otvorenog učilišta) i stambenoj zgradi arhitekta Drage Galića u Ulici grada Vukovara 35; program realiziran u suradnji s HRT-om i Školom primijenjene umjetnosti i dizajna u Zagrebu (učenicima 3. i 4. razreda Odjela za unutarnju arhitekturu), autorica i voditeljica Tamara Bjažić Klarin
  - Zagreb, 14. 10. 2015., *Rastezljivost paradigmе: „naivno“ prema „modernom“ u diskursu hrvatske povijesti umjetnosti i likovne kritike šezdesetih godina*, Ivana Mance, predavanje; *Udruženje umjetnika Zemlja, ideologija i umjetničko umrežavanje*, Petar Prelog, predavanje; *Digitalna humanistika – pro et contra*, Ljiljana Kolešnik, predavanje.
  - Split, 14. – 15. 10. 2015., *Mapiranje Dioklecijanove palače*, prikaz rezultata interdisciplinarnе studentske radionice (*De)mapiranje Dioklecijanove palače*, Ana Šverko, predavanje; *Missing links u dosadašnjoj literaturi o Bokanićima*, Ivana Tadić, predavanje
  - Rijeka, 15. 10. 2015., *Istraživanja Instituta za povijest umjetnosti*, Vlasta Zajec, Zlatko Uzelac, predstavljanje, Knjižara i antikvarijat Ex libris, Rijeka
-
- **Ciklus javnih predavanja u Centru Cvito Fisković u Splitu**, program popularizacije znanosti Instituta za povijest umjetnosti – Centra Cvito Fisković, pokrenut 2010. godine, kontinuirano poziva istaknute povjesničare umjetnosti, sveučilišne profesore i znanstvenike da svoja znanstvena i stručna dostignuća predstave široj kulturnoj javnosti; voditelji i autori programa: Josip Belamarić i Ana Šverko (glavna organizatorica)
  - **Javna popularno-znanstvena predavanja i radionice 2015.**
    - dr. sc. Ivan Pederin, *Jadranska Hrvatska u austrijskim i njemačkim putopisima*, javno predavanje u Ciklusu, 19. 3. 2015., Institut za povijest umjetnosti – Centar Cvito Fisković u Splitu; predavanje je tematski vezano uz uspostavni istraživački projekt Instituta *Dalmatia – a destination of the European Grand Tour in the 18th and the 19th century*
    - dr. sc. Ivan Basić, *Imperium i regnum u Gottschalkovoj slici Dalmacije sredinom 9. stoljeća. (Historijska imagologija i tragovi bizantske carske intitulacije u traktatu Gottschalka iz Orbaisa)*, javno predavanje u sklopu Ciklusa javnih predavanja Instituta za povijest umjetnosti – Centra Cvito Fisković, 4. 5. 2015., Centar Studia Mediterranea, Split

- Ana Šverko *The Sanmichelis' city gate in Zadar: necessity and art, tradition and innovation*, predavanje u sklopu znanstvenog kolokvija *Zadar: time, space, architecture* – unutar tjedna znanstvenih i stručnih događanja *Discovering Dalmatia* u IPU – CCF, Split, 20. 5. 2015.
  - Iva Raič Stojanović, *Case Study: The perception of Villa Januševac after its destruction and reconstruction*, predavanje u sklopu znanstvenog kolokvija *Zadar: time, space, architecture* – unutar tjedna znanstvenih i stručnih događanja u IPU – CCF, Split, 20. 5. 2015.
- Znanstveni kolokvij *Zadar: prostor, vrijeme, arhitektura*, 20. 5. 2015., Etnografski muzej (Severova 1), dio je jednotjednog programa *Discovering Dalmatia*; četiri predavanja (Josip Belamarić, Laris Borić, Antonija Mlikota i Ana Šverko) bila su posvećena različitim aspektima arhitektonsko-urbanističkog razvoja Zadra i njegovojoj obnovi. Cilj znanstvenog kolokvija bio je iznijeti nove potvrde da povjesno središte toga grada posjeduje sve predikate izvanserijske univerzalne vrijednosti te time u potpunosti zaslужuje ulazak na UNESCO-ovu listu svjetske baštine.
- Matteo Mazzalupi, *Painting in Ancona in the 15th century with several parallels with Dalmatian painting*, javno predavanje u Ciklusu, 19. 5. 2015., Etnografski muzej u Splitu
  - Kolokvij *Brodolom jedrenjaka „Stefano“ iz 1875. godine. Sporni narativi i sporni identiteti*, Institut za povijest umjetnosti – Centar Cvito Fisković u suradnji sa Sveučilištem u Splitu, National Academy of Screen and Sound Research Centre (Murdoch University, West Australia) te Barque Stefano Yinkurtira fondacija u suradnji sa Sveučilištem u Splitu i Institutom za povijest umjetnosti – Centrom Cvito Fisković, 11. – 12. 9. 2015., Centar Studia Mediterranea, Split
  - Andrew Thorn, *Očuvanje oslika i rezbarija na stijenama na području Australije i Azije*, predavanje u Ciklusu, 18. 9. 2015., Kinoteka, Zlatna vrata

— Blog

<https://cikluspredavanja.wordpress.com/>

Mrežni informacijsko-edukativni portal Instituta za povijest umjetnosti – Centra Cvito

Fisković za popularizaciju znanosti u polju povijesti umjetnosti

Voditeljica bloga: dr. sc. Ana Šverko

Dizajn i razvoj bloga: Nikola Bojić

Javna predavanja i tribine

Josip Belamarić

- javno predavanje *Povijest i budućnost dubrovačkih renesansnih ljetnikovaca*, u sklopu: Lošinj Days of Oris, Dani Orisa, Mali Lošinj, 20. – 22. 3. 2015
- predavanje na događaju: Mostar 3. VII. – povodom desetogodišnjice upisa Starog mosta na UNESCO-ovu Listu svjetske baštine, Mostar, BiH, srpanj 2015.

Tamara Bjažić Klarin

- javno predavanje *Ulica grada Vukovara – avenija „otvorenog grada“ 20. stoljeća*, Ciklus Tribina SOVA, Pučko otvoreno učilište, Sveučilište za treću životnu dob, 28. 10. 2015.
- razgovor s Borislavom Doklestićem o knjizi *Zagrebačke urbanističke promenade*, program Urbanizam Zagreba – Društvo arhitekata Zagreba, 3. – 4. 12.2015.

Katarina Horvat-Levaj

- *Barokna crkva sv. Vlaha u Dubrovniku*, predavanje održano na Danima kršćanske kulture u organizaciji Dubrovačke nadbiskupije, Dubrovnik, ožujak 2015.

Sanja Horvatinčić

- sudjelovanje na javnoj tribini u sklopu Subversive Film Festival Foruma: *Antifašizam nakon svega: između revizionizma i ulične desnice* (Budimir Lončar, Robert Botteri, Vesna Kesić, Ana Panić, Vjekoslav Perica i Sanja Horvatinčić; moderator: Dragan Markovina), Kino Europa, Zagreb, 15. 5. 2015.
- pozvano sudjelovanje na međunarodnoj radionici *Architecture in Yugoslavia (1945–1990)*, u organizaciji Museum of Modern Art (MoMA), Department of Architecture and Design, Skoplje, 28. – 29. 11. 2015.

Ljiljana Kolešnik

- *Projekt HRZZ-a ARNET – primjer primjene računalnih modela u povijesti umjetnosti*, javno predavanje u okviru 5. festivala hrvatskih digitalizacijskih projekata, NSK, Zagreb, svibanj 2015.

Irena Kraševac

- *Što je Bollé video u Beču? 150 godina Ringstraßen*, javno predavanje uz izložbu *Herman Bollé – graditelj zagrebačke metropole*, Muzej za umjetnost i obrt, Zagreb, 16. 7. 2015.

Sandra Križić Roban

- *Konstrukcije, uprizorenja i kanali*, pozvano predavanje na događaju 7. dani fotografije Arhiva Toše Dapca; Zagreb: Arhiv Toše Dapca i Muzej suvremene umjetnosti; Arhiv Toše Dapca, 29. 10. 2015.

Milan Pelc

- *Prikazi pisara-autora u srednjovjekovnim kodeksima Metropolitanske knjižnice*, predavanje u sklopu manifestacije Noć knjige 2015., Knjižnica HAZU, Zagreb, 23. 4. 2015.
- *Veliki osječki most* – izlaganje na predstavljanju knjige: Ivana Haničar Buljan, Nenad Moačanin, Milan Pelc, Mladen Pešić, Ratko Vučetić. *Veliki osječki most / The Great Osijek Bridge, povjesni dossier i suvremena interpretacija*, Zagreb – Osijek: Hrvatska akademija znanosti i umjetnosti, Zavod za znanstveni i umjetnički rad u Osijeku, 2014., Zagreb, 15. 4. 2015.

Daniel Premerl

- *How the Czech Saint became the Croatian Saint – Saint Ivan the Hermit's Croatian Iconography*, Ústav dějin umění Akademie věd České republiky (Prag, Česka), 11. 3. 2015.
- dva javna predavanja *Studije o drvenim oltarima i skulpturi 17. stoljeća u Istri*, predavanje na predstavljanju knjige autorice Vlaste Zajec, u Društvu povjesničara umjetnosti, Zagreb, 23. 4. 2015.; na Filozofskom fakultetu Sveučilišta Jurja Dobrile, Pula, 10. 11. 2015.

Irena Šimić

- *Fotoarhivi i transfer znanja – iskustvo Branka Balića*, 7. dani fotografije Arhiva Tošo Dabac, ATD, MSU, 6. 11. 2015.
- *Fotoarhiv Branko Balić u postupku digitalizacije*, 5. festival hrvatskih digitalizacijskih projekata, NSK, Zagreb, 20. – 21. 5. 2015.

Mediji i javna komunikacija

Sve novosti i izbor iz medijskih napisu o radu Instituta objavljene su na stranici:

<https://www.ipu.hr/section/hr/57/odnosi-s-javnoscu>

Dokumentarni program i televizija

- scenaristički rad u emisiji *Trikulturna – arhitektura i dizajn*, HRT, Treći program: Tamara Bjažić Klarin *Dosljednost u slovenskoj arhitekturi*, sugovornici Matevž Čelik (direktor MAO), prof. Aleš Vodopivec, dr. sc. Martina Malešić, dr. sc. Luka Skansi, emitirano 10. 12. 2015.; Smiljan Radić (razgovor), emitirano 26. 11. 2015.; Muzej Vučedolske kulture, sugovornici prof. Goran Rako (Tvornica arhitekture) i Vanja Ilić, emitirano 29. 10. 2015.; 50. zagrebački salon, sugovornici prof. Hrvoje Njirić, dr. sc. Silva Tkalčić i dr.), emitirano 15. 10. 2015.
- dokumentarni film televizijskog serijala *Podoba podobe „Pozabljeni revolucionari“*: spomeniki NOB: od socialističnega realizma k modernizmu“ (sudionici: Jan Kempenaers, Miklavž Komelj, Lev Kreft, Božidar Jezernik, Gal Kirn, Miško Šuvaković, Tihana Pupovac, Sanja Horvatinčić (za IPU); autorica: Uršula Ana Mrežar; redatelj: Slavko Hren), RTV Slovenija, 11. 5. 2015.
- *Intervju tjedna*, Discovering Dalmatia, HRT 3 program, Ana Šverko, emitirano 17. 6. 2015.
- emisija *Boje turizma*, HTV1, Josip Belamarić, prilozi o hrvatskoj povijesnoumjetničkoj baštini u korelaciji s kulturnim turizmom; Turistička klasa, sudjelovanje Ana Šverko, prilog J. Belamarića *Putovanje vremenom*“ 28. 6. 2015.
- Društvena mreža – znanstveni četvrtak, predstavljanje rada Instituta, Ratko Vučetić, Tamara Bjažić Klarin, Ivana Haničar Buljan, Irena Šimić, HRT 1, 15. 10. 2015.
- emisija *Znanstveni krugovi*, promocija 96. broja časopisa *Život umjetnosti*, Nikola Bojić 30. 10. 2015.
- Pula – u povodu promocije knjige *Studije o drvenim oltarima i skulpturi 17. stoljeća u Istri* sudjelovanje autorice Vlaste Zajec, TV Nova, Vijesti, 10. 11. 2015.
- dokumentarni film *Riznica*, o Riznici zagrebačke katedrale (scenaristica i redateljica Ljiljana

Bunjevac Filipović; proizvodnja HRT, 2015.), sudjelovanje Daniela Premerla, emitirano HTV 1, 25. 12. 2015.

Radijske emisije

- radijske emisije u povodu objavlјivanja monografije *Barokna arhitektura*: sudjelovanje Katarina Horvat-Levaj, Drugi program Radio Zagreba, Radio Sljeme – *Kultura grada* i Katolički radio; prosinac 2015. i *Znanstveni krugovi* (ur. Marija Sirišćević), 8. 12. 2015.
- *Zagonetno putovanje*, HR 1, sudjelovanje Irena Kraševac, 14. 3. 2015.
- emisije *Triptih* i *Ogledi i rasprave*, Treći program Hrvatskog radija, suradnja Ivane Mance
- tematske emisije *Art-net*, Hrvatskog radija, 1. program, Šetnja Vukovarskom ulicom u Zagrebu (sugovornik T. Bjažić Klarin), emitirano 20. 10. 2015.; O Udruženju umjetnika Zemlja i umrežavanju (sugovornik Petar Prelog), emitirano 22. 9. 2015.; O unutrašnjoj opremi barokne dubrovačke katedrale (sugovornik Daniel Premerl), emitirano 27. 4. 2015.
- *U sobi s pogledom*, HR, Prvi program, 3. 10. 2015., akademik Andrija Mutnjaković, Tamara Bjažić Klarin; Vukovarska ulica u Zagrebu (sugovornik T. Bjažić Klarin), emisija *Katapultura*, HR, Prvi program, emitirano: 16. 10. 2015.
- *Skrivena strana dana* (ur. Ljubica Letinić), autorsko sudjelovanje Vlaste Zajec s temom istarskih oltara i skulpture, HR 3, emitirano 11. 12. 2015.

Tiskovine

- intervju s Anom Šverko Idemo na veliko putovanje Dalmacijom, novinarka Merien Jelača [izvor: <http://www.slobodnadalmacija.hr>, 25. 7. 2015.]
- intervju s Milanom Pelcom Istraživanje bi trebalo otkriti povijesnu sudbinu Kastva [izvor: <http://www.novilist.hr/>, 28. 6. 2015.]
- osvrt na javno predavanje *Brodom jedrenjaka Stefano (1875.)*, autorica Ivana Tadić, objavljeno u *Universitas – hrvatske sveučilišne novine (podlistak Slobodne Dalmacije)*, god. VII, br. 71, 28. 10. 2015., str. 19

Institut na mrežnim stranicama i društvenim mrežama

Institut za povijest umjetnosti: <http://ipu.hr>

Institut za povijest umjetnosti – FB: <https://www.facebook.com/institutzapovijestumjetnosti>

Život umjetnosti (S. Križić Roban): zivotumjetnosti.ipu.hr

Život umjetnosti – FB: <https://web.facebook.com/ZivotUmjetnosti/?fref=ts>

Projekt ARTNET (Lj. Kolešnik): <http://www.art-net-hrzz.org/>

Projekt ARTNET – FB: https://web.facebook.com/Artnet_HRZZ-1507365319516001/?fref=ts

Regional Centre for Art, Culture and New Media (RCAC) (Lj. Kolešnik):

<http://www.iahregio.org>

Projekt Grand Tour (A. Šverko): <http://grandtourdalmatia.org/>

Projekt VACOP (M. Pelc): <http://vacop.ipu.hr/index.php>

Projekt DUCAC (A. Plosnić Škarić): <http://ducac.ipu.hr/project/> x

Edukativne aktivnosti

Utjecaj Instituta na prijenos znanstvenog istraživanja i suradnju s visokoškolskim institucijama ogleda se u uključenosti istraživača u nastavu na preddiplomskim, diplomskim i poslijediplomskim studijima te u sudjelovanju u mentorstvima i povjerenstvima za obranu doktorskih disertacija i završnih radova na poslijediplomskim sveučilišnim studijima.

Suradnja o provođenju nastave na preddiplomskoj i diplomskoj razini ugovorena je s Filozofskim fakultetom Sveučilišta u Splitu.

Treba izdvojiti Ugovor o tehničkoj, poslovnoj, stručnoj i znanstvenoj suradnji Instituta za povijest umjetnosti i Arhitektonskog fakulteta u Zagrebu iz područja povijesti arhitekture i zaštite graditeljskog naslijeđa, Sporazum o znanstveno-stručnoj suradnji s Fakultetom političkih znanosti u Zagrebu, Ugovor o znanstveno-stručnoj suradnji s Hrvatskim restauratorskim zavodom u Zagrebu te sporazume u okviru Regionalnog centra umjetnost, kulturu i nove medije koji su zaključeni 2014. godine sa Filozofskim fakultetom Univerziteta u Sarajevu, Fakultetom za umjetnost i dizajn Yaşar Sveučilišta u Izmiru, Fakultetom dramskih umjetnosti Sveučilišta sv. Ćirila i Metoda iz Skoplja te Fakultetom za umjetnost Univerziteta u Ljubljani, a koji obuhvaćaju okvirnu suradnju na istraživačkim, razvojnim i obrazovnim projektima, odnosno namjeru zajedničkog prijavljivanja projekata.

Obrazovni programi, edukativne radionice i aktivnosti

- *Salonae Longae*, klasični seminari (organizatori: Latina & Graeca, I. gimnazija Split); *Discovering Dalmatia. Dalmatia in 18th and 19th century travelogues, pictures and photographs*. International Conference, Split, 18. – 23. 5. 2015. – Josip Belamarić, član organizacijskog odbora
- edukativna radionica *Memory walk* u sklopu EU projekta *Historija, Istorija, Povijest – Lessons for Today*, u organizaciji HERMES iz Zagreba i Anne Frank Haus iz Amsterdama, Zagreb, 18. 6. 2015. – Sanja Horvatincić, članica ekspertnog panela
- interdisciplinarna studentska radionica (*De)mapiranje Dioklecijanove palače. Istraživačke metode u razumijevanju doživljaja i značenja mjesta*, organizirana u sklopu uspostavnog istraživačkog projekta *Grand Tour Dalmatia*; Split, 18. – 23. 5. 2015., Etnografski muzej, Split (Severova ulica 1). Radionica studenata arhitekture s Fakulteta građevinarstva, arhitekture i geodezije i studenata s Odsjeka za sociologiju Filozofskog fakulteta, oba pri Sveučilištu u Splitu, organizirana je u okviru istoga istraživačkog projekta u suorganizaciji s Fakultetom građevinarstva, arhitekture i geodezije Sveučilišta u Splitu, a okupila je studente arhitekture i

sociologije, i prva je u nizu od četiri radionice koje će biti realizirane u sklopu ovog projekta – Ana Šverko, voditeljica

Sveučilišna nastava

Petra Batelja

Kolegij (uk. 1 sat): Mletačka umjetnost i utjecaji na Jadranu (preddiplomski studij povijesti na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu)

Josip Belamarić

Kolegij: Ikonologija (1. godina preddiplomskog studija [30 + 15 sati], Filozofski fakultet u Splitu), Odabrana poglavlja iz srednjovjekovne umjetnosti u Dalmaciji (2. godina diplomskega studija [30 sati], Filozofski fakultet u Splitu), Kulturna baština (godišnji tečajevi za turističke vodiče, Ekonomski fakultet Sveučilišta u Splitu); profesor na poslijediplomskom doktorskom studiju humanističkih znanosti Sveučilišta u Splitu; gostujući profesor na diplomskom sveučilišnom studiju arhitekture na Fakultetu građevinarstva, arhitekture i geodezije u Splitu

Nikola Bojić

Kolegij (uk. 10 sati): Tumačenje modernizma – koncepti i značenja (Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, diplomski studij)

Katarina Horvat-Levaj

Kolegiji (2 kolegija, uk. 4 sata): Renesansna i barokna arhitektura u Hrvatskoj (Hrvatski studiji Sveučilišta u Zagrebu, poslijediplomski doktorski studij Kroatalogije), Barokna arhitektura (Filozofski fakultet u Splitu, Sveučilište u Splitu, doktorski studij)

Sanja Horvatinčić

Kolegiji (uk. 4 sata predavanja i 5 dana terenske nastave): Art for Collective Use: Monument, Performance, Ritual, Body (diplomski studij povijest umjetnosti, Filozofski fakultet, Ljubljana, Slovenija)

Ljiljana Kolešnik

Kolegij: Tumačenja modernizma (Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, diplomski studij), Odabранe teme teorije povijesti umjetnosti; Carstvo mrtvih znakova – postmoderna umjetnost u Jugoslaviji 1980/1990-ih (Filozofski fakultet Sveučilišta u Splitu, doktorski studij)

Sandra Križić Roban

Kolegij: Moderna likovna umjetnost u Nizozemskoj (preddiplomski studij na Filozofskom fakultetu u Zagrebu, uk. 30 sati), Prošireno polje umjetnosti: suvremena praksa Mediterana od 1980. do danas (doktorski studij na Filozofskom fakultetu u Splitu, uk. 5 sati)

Daniel Premerl

Kolegij (uk. 30 sati): Povijest kršćanske umjetnosti i arhitekture (Teološki fakultet „Matija Vlačić Ilirik“)

Mirjana Repanić-Braun

Kolegij: Problemi stila u domaćoj likovnoj umjetnosti 17. i 18. st. (doktorski studij Filozofskog fakulteta Sveučilišta u Splitu); predavanje „Hrvatska likovna umjetnost u razdoblju renesanse i baroka“ u sklopu kolegija: Hrvatska kultura u ozračju humanizma, renesanse i baroka (doktorski studij Kroatalogije na Hrvatskim studijima Sveučilišta u Zagrebu)

Ana Šverko

Kolegij (uk. 60 sati): Istraživanja u urbanom planiranju (Fakultet građevinarstva, arhitekture i geodezije, Sveučilište u Splitu, diplomski studij)

Radoslav Tomić

Kolegiji: Slikarstvo na Jadranu XVII. i XVIII. stoljeća (diplomski studij povijesti umjetnosti, Filozofski fakultet, Sveučilište u Splitu)

Danko Zelić

Kolegij (uk. 60 sati): Metode obrade povijesnoumjetničke građe (Odjel za povijest umjetnosti Sveučilišta u Zadru, diplomski studij)

Andrej Žmegač

Kolegij (uk. 8 sati): Mletačke utvrde u Hrvatskoj, Filozofski fakultet u Splitu **x**

PRILOG: FINANCIJSKI IZVJEŠTAJ POSLOVANJA U 2015. GODINI

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI, 26. siječnja 2016.

Iz rač. plana	NAZIV	Ostvareno u 2013. g.	Ostvareno u 2014. g.	Ostvareno u 2015. g.
6	PRIHODI POSLOVANJA	8.075.661	8.878.538	8.458.355
632	Pomoći od međunarodnih organizacija te institucija i tijela EU	37.050	11.378	0
636	Pomoći iz proračuna	163.000	418.400	77.650
641	Prihodi od finansijske imovine	1.595	13.902	11.938
652	Prihodi po posebnim propisima	11.122	29.315	834.817
661	Prihodi od prodaje proizvoda i robe te pruženih usluga	245.286	491.905	299.472
663	Donacije od pravnih i fizičkih osoba izvan općeg proračuna	9.550	524.780	0
671	Prihodi iz proračuna za financiranje redovne djelatnosti proračunskih korisnika	7.608.058	7.388.858	7.234.478
8	PRIMICI OD FINANCIJSKE IMOVINE	610.000	606.899	1.118.744
824	Ostali vrijednosni papiri	610.000	606.899	1.118.744
3	RASHODI POSLOVANJA	8.160.438	8.117.405	8.575.628
311	Rashodi za zaposlene, plaće (bruto)	5.444.602	5.124.963	5.475.522
312	Ostali rashodi za zaposlene	102.427	29.293	69.487
313	Doprinosi na plaće	829.831	868.830	913.348
321	Naknade troškova zaposlenima	351.094	418.614	441.145
322	Rashodi za materijal i energiju	126.179	122.335	95.576
323	Rashodi za usluge	1.145.209	1.293.384	1.252.595
324	Naknade troškova osobama izvan radnog odnosa	57.037	129.351	159.196
329	Ostali nespomenuti rashodi poslovanja	68.897	96.411	86.867
343	Ostali finansijski rashodi	12.672	14.418	13.633
372	Ostale naknade građanima iz proračuna (školarine)	0	16.000	64.500
381	Tekuće donacije	22.490	3.806	3.759
	Povećanje zalihe gotovih proizvoda (knjige, časopisi)	62.828	97.539	6.798
	Ukupni rashodi poslovanja	8.097.610	8.019.866	8.568.830
4	RASHODI ZA NABAVU NEFINANCIJSKE IMOVINE	92.471	168.109	187.701
412	Nematerijalna imovina	0	0	33.419
422	Postrojenja i oprema	53.249	117.033	123.672
424	Knjige, umjetnička djela i ostale izložbene vrijednosti	39.222	28.037	29.111
426	Nematerijalna proizvedena imovina	0	23.039	0
431	Ostale pohranjene vrijednosti	0	0	1.500
	UKUPNI RASHODI	8.190.081	8.187.975	8.756.531
5	IZDACI ZA FINANCIJSKU IMOVINU	606.900	1.118.744	598.842
524	Izdaci za ulaganja u vrijednosne papire	606.900	1.118.744	598.842
	UKUPNI PRIHODI I PRIMICI	8.685.661	9.485.437	9.577.099
	UKUPNI RASHODI I IZDACI	8.796.981	9.306.719	9.355.373
	VIŠAK PRIHODA I PRIMITAKA	0	178.718	221.726
	MANJAK PRIHODA I PRIMITAKA	111.320		
	Višak prihoda i primitaka raspoloživ u sljedećem razdoblju	498.320	677.038	882.903

INSTITUT ZA POVIJEST UMJETNOSTI
— godišnje izvješće za 2015. godinu

IZDAVAČ

Institut za povijest umjetnosti

ZA IZDAVAČA

Milan Pelc

UREDNIK

Milan Pelc

IZVRŠNA UREDNICA

Petra Batelja

SURADNICE

Nela Gubić, Ivana Haničar Buljan, Irena Šimić

FOTOGRAFIJE

Paolo Mofardin

LEKTURA

Ivana Majer

-

U Zagrebu, lipanj 2016. **x**